

Naročništa mesečno  
25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050, nočna 2996, 2994 in 2050

# SCOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen pondeljka in dneva po prazniku

## Vprašanje našega žita

Eden najvažnejših momentov v sedanji svetovno-gospodarski krizi je vsekakor veliki padec cen vseh proizvodov. Zlasti pa so padle cene kmetijskih proizvodov brez izjem.

Zato je bila na eni strani razumljiva tendenca, pritisniti v večji meri tudi na cene industrijskih proizvodov, da bi padli in se tako nivo cen izenačili. Na drugi strani pa so šla zlasti v agrarnih državah stremljenja gospodarske politike za tem, da preprečijo padec cen najvažnejših agrarnih proizvodov, odnosno, da se cene agrarnih proizvodov celo dvignejo. Seveda je ta politika mogoča le tedaj, če so na razpolago dovolj velika sredstva. V uvoznih državah se vzdržujejo cene kmetijskih proizvodov predvsem z visokimi zaščitnimi carinami, ki omogočajo rentabilnost tudi slabejše razvitemu kmetijstvu. Na drugi način pa si morajo pomagati države izvoznice. V uvoznih državah nosi vso težo do politike konsum, v izvoznih državah pa poleg konsuma še država s svojo davčno močjo in s svojimi finančnimi sredstvi. V severnoameriških Združenih državah je bilo n. pr. mogoče, da je Farm Board, ki je imel na razpolago milijon dolarjev, nakupoval presežke pšenice ter tako povzročil, da je bila cena na ameriškem trgu znatnejša kakor drugod na svetu, torej nad svetovno paritetom. V Evropi zopet je najuspešnejše manipulirala s cenami pšenice Madjarska. Tu dajejo konsumenti pšenice zaradi visokih cen kruha državi potrebine vseote za izvozne premije. Madjarska si je poleg tega znala s preferencialnimi pogodbami zasigurati trg za svojo pšenico.

Pri nas je bila ustanovljena Priviligirana izvozna družba. Družba je začela lani z delom 10. junija, torej neposredno pred novo žetvijo. Iz njenega poročila za dobo od 10. junija lani do 31. maja t. l. je razvidno, da je družba izvozila v tej dobi 5670 vagonov pšenice in 14.929 vagonov koruze. To so znatne količine, iz katerih je razvidno, da je družba uspešno delovala. Seveda ne smemo biti preveč optimistični in se povzpeti do trditve, da je edino družibno delo v zadnjem času dvignilo cene pšenice daleč nad svetovno paritetom na 200 in čez, dočim znaša svetovna parjeta samo 90 do 105 Din. Dejstvo je namreč, da je lanski izvozniški kongres previsoko ocenil presežek pšenice, ki smo jo imeli za izvoz in proti koncu kampanije se je izkazalo, da nimamo za izvoz nobenih količin več. Zaradi tega so se cene na našem domačem trgu začele ravnati po uvozni paritetu, dočim so bile prej, dokler je trajal izvoz, še kolikor toliko odvisne od izvozne, to je svetovne pariete.

Za letos se nam obeta prav dobra žetev, katero cenijo na 22 do 23 milijonov stotov. Če odbijemo od te vso potrebe našega konsuma, za setev itd., ostane za izvoz 350.000 ton. To je velika količina, zlasti če pomislimo, kakšen je položaj na svetovnem trgu. Svetovni trg bo moral prevzeti v novo kampanjo, ki se začne te dni, ogromne količine od prejnjih žetev. Po zadnjih statističnih podatkih so znašale svetovne zaloge pšenice dne 1. julija 480 milijonov bušljev (bušelj ima 27.2 kg), lani so znašale ob tem času zaloge samo 412 milijondov bušljev. Vse te količine naravno pritiskajo na cene. Na drugi strani je sicer znan, da bo ameriški žetev nekoliko manjša, vendar nam na dve žitnih cen, ravno zaradi velikih zalog v kratkem ni računati. Tako je razumljivo, da je bila država pred težko nalogom, kako zasigurati za novo žetev tolikor znosne cene. Z monopolizacijo izvoza in uvoza pšenice, rži in pšenične moke je dosegljiva, da se notranji trg ne bo moral oziрат na svetovno paritet. Obenem je seveda zasigurala tudi na notranjem trgu višjo ceno, kakor za izvoz. Notranja trgovina s pšenico, ržjo in moko, bo ostala netangirana, pač pa mora vsak kupec plačevati od države določeno ceno. Za enkrat je ta cena določena na 160 Din za meterski stot, kar velja za povprečno kakovost. Ta cena se bo najbrže še v teku leta zvišala.

Kakor smo že omenili, je bila država z sedanjo kampanjo pred težko nalogom. Z monopolizacijo izvoza, kajti pri sedanjih količinah žetve uvoz ne pride v poštev, je država osvobodila popolnoma notranji trg in tako dobita sredstva za pomoč pridelovalcem pšenice. Seveda bodo zaradi tega prizadeti vsi konsumenti, ki bodo morali plačevati višje cene, kakor bi jih plačevali sicer. Posebno bo to čutila naša banovina, ki mora vsako leto za svoje potrebe uvažati na tisoče vagonov žita in moke. Tako bo nosil konsum stroške za pomoč kmetom.

Za izvoz pa bo treba upoštevati, da bodo potrebe velike vso, katere bo morala dati država za doplačilo razlike med ceno, ki jo plačuje v notranosti, in ceno, ki jo mora dosegati pri izvozu. Ta razlika znaša pri metrskem stotu nekaj okoli 60 Din, neupoštevaje še stroškov, ki bodo nastali zaradi organizacije izvoza na širši podlagi, kakor do sedaj.

## Nesreča z letalom

Friedrichshafen, 1. julija, tg. Pri poskusnem poletu Junkersovega vodnjega letala na Bodenskem jezeru je prišlo do nesreče. Radi nenadoma nastalega neurja se je letalo vršalo v hangar. Tik pred njim pa ga je vihar prevrnil. Vsi trije piloti so se rešili s tem, da so skočili v vodo. Stroj leži ves razbit na dnu jezera pred hangarjem.

## Ali je to bilo potrebno

**Vsled politiziranja odgovornih krogov v Avstriji obstaja nevarnost brez-pogodbene stanja med Avstrijo in Jugoslavijo — Ogorčenost gospodarskih krogov**

Dunaj, 1. julija, d. (Izvirno telef. poročilo »Slovenec«) Sinoči je potekel zelo pomemben datum v avstrijski gospodarski politiki. V včeraj bi moral stopiti novi carinski tarif. Istočasno pa so potekle trgovinske pogodbe s 3 avstrijskimi sosednimi (Madžarska, Jugoslavija, Čehoslovaška). V dunajskih političnih in gospodarskih krogih vlada nemalo ogorčenje nad zavlačevalno politiko avstrijske vlade, ki je kriva, da novi carinski zakon še vedno ni pod streho in da se pogodb z dvema velikima odjemalkama avstrijskih industrijskih pridelkovista pravočasno podaljšali. Nastopila je doba negotovosti, ki mori avstrijskega trgovca. Politika večne »Fortwursttelec« (mečkanje) je bila Avstrijo že mnogo žrtv v ni dvoma, da bo tudi sedaj avstrijska trgovina utrpela nove izgube, ker avstrijski zunanj minister dr. Schöber ter njegova stranka vsele samega politiziranja ne pride do tega, da bi začel avstrijske gospodarske interese, ki se prav čisto nič ne ujemajo s političnimi sanjammi nekaterih vseh skupnosti strujarjev.

Znan je, da so se socialisti do zadnjega upirali zahtevi agrarcev (vse nemcev) naj se s 1. julijem zvišajo carine na žitno pridelke. Prislo je do krize, ki je stvar še dalje zavlekla. Zavlačevanje pa je povzročilo tudi brezpodobno stanje z Madžarsko in Jugoslavijo, ki nastopi z današnjim dnem, ter s Čehoslovaško, ki nastopi dne 16. julija. Trgovski krogi so narav-

nost obupani, ker to večno spreminjačevanje carinskih tarifov onemogočuje vsako sklepjanje kupčij in tečejo tudi izvrševanje že sklenjenih kupčej.

Z Madžarsko je trgovinska pogodba že sezavljena. Brez dvoma se je v tej smeri bolj mudilo, morda tudi radi pritiska italijanskega poslanstva, ker sedijo v avstrijskem zunanjem ministru še vedno odgovorni ljudje, katerim je trozvez Avstrija-Italija-Madžarska zvezdavodica vsake avstrijske zunanje politike. V madžarski trgovinski pogodbi so se uveljavila nova načela. Za gotove pridelke si obe države dovoljujeta take ugodnosti, da se skoroda sme trditi, da pomenijo delno carinsko zvezo. Avstrijski gospodarstveniki, ki ne gledajo izključno politično, so pritisnali na vlado, naj nadaljuje pogajanja z Jugoslavijo v isti smeri in na isti podlagi. Vaš dopisnik je tozadnevo pozvano na merodajnih krogih in je v stanju potročati, da na Dunaju nikakor ne prevladuje nagajenje, da bi se madžarske ugodnosti razširile tudi na jugoslovanske pridelke. Ugledna osebnost je Vašemu dopisniku izjavila: »da se težave z Jugoslavijo radi tega večje, ker je slednja kupovala veliko več v Avstriji, kot pa Avstrija v Jugoslaviji«. Ta razlog je nekoliko čuden in v ustih avstrijskega politika skoroda nerazumljiv. Če je Jugoslavija tako velika ugodnost, da je bila v interesu Avstrije same, da se zavzame, da nakupovanje olajša s primernimi protiodškodninami za jugo-

slovensko blago, ki prihaja v deželo. Razumljivo je, da se je Jugoslavija morala postaviti na načelo izraženo na sinajski konferenci lani septembra meseca, da bo za toliko kupovala za kolikor bo mogla prodati. Avstrija bi morala priti nasproti tej jugoslovanski ponudbi in to tembolj in tem rajši, ker je bila jugoslovanska delegacija pripravljena napraviti koncesije in odmeriti avstrijskim pridelkom ugodnosti v večji količini, kakor pa iznaja normalni izvoz jugoslovanskih pridelkov v Avstrijo. Politične intrige in kronično nerazpoloženje avstrijske vlade napram Jugoslaviji je pogajanje zavleklo in dovedlo do brezpodobnega stanja, ki stavlja avstrijske in jugoslovanske gospodarske kroge v neprijeten položaj. Vsakokrat pa se mora poudariti, da nove smeri avstrijske trgovinske politike, ki so sovražne inozemskemu, torej tudi jugoslovanskemu poljedelstvu in ki merijo na prefrano protcekcijo avstrijskega poljedelstva, ne bodo pripromile do skorajne urenitve načela, katere je avstrijska vlada že tolkokrat naglašala, namreč da hoče ustvariti pogoj za koristno sodelovanje vseh držav srednje Evrope, ki naj bo najucinkovitejša predpriprava za polaganje temeljev bodoče Pan-europe. Na ta način ne. S tem se soglašajo mnogi avstrijski gospodarstveniki, ki so samo to in nočeo biti tudi politiki. — (Po sprejemu telefona je prišla vest, da je trgovinska pogodba z Madžarsko že podpisana. — Op. ured.)

## Ex oriente lux?

**Polagoma se odpirajo oči domoljubnim Nemcem, kaj pomeni prijateljstvo boljševikov**

(Od našega dopisnika.)

München junija 1951.

Ravno sedaj, ko se je obnovila pogodba med Nemčijo in sovjetsko Rusijo, je bilo zelo umestno, da so nekateri vplivni nemški listi napravili pravato izpravljanje vesti glede nemško-sovjetske politike, ki je našim industrijskim baje prinesla toliko dobodošljih naročil, ki pa je na drugi strani ustvarila zelo nevarno razpoloženje med nemškim ljudstvom, ker je omogočila neovirano prodiranje boljševiške propagande širom naše domovine. Cestovrat imamo priliko čitati sovjetske časopise. Vsi so polni dopisov iz Nemčije. Vsi naglašajo, kako »junaški revolucionarni proletarij v Nemčiji je eno kapitalistično postojanje za drugo in kakko je Nemčija podobna kapitalistični trdnjavi, ki mora vsak čas pasti pod silnim pritiskom revolucionarnih mas«.

Razumljivo je, da nam tako pisanje ni priletlo, ker napravlja v inozemstvu napaken vtis o dejanskem položaju, na drugi strani pa med ljudstvom v resnicu napravlja vtis, kakor da smo tik pred boljševiško revolucijo. Nočem trditi, da so se naši državniki v inozemstvu tega argumenta tudi posluževali, vendar bo pa res, da je ameriški predsednik stal pod vplivom takih poročil, ko je stavil svoj odrešilni predlog. Kakor nam je ta predlog tudi dobrodošel, vendar pa nam je mnogo na tem ležeče, da enkrat napravimo konec tej lažnjivi propagandi in zaključimo: roke proč od našega ljudstva, boljševiki. Znan je, da sovjetski tisk rad mnogo piše o zunanjih uspehih boljševiške propagande, da s tem uspava svoje ljudstvo v mnenju, da je svetovna revolucija na pohodu. Toda topot mislim, tega vzroka ni. Topot gre po mojem mnenju za dejansko podporo, katero hčete ves sovjetski tisk dati sovjetskim emisarjem raztrošenim širom Nemčije, ki svobodno širi svoj evangelij med našim ljudstvom. Ti emisari se nahajajo naravno med našimi domačimi komunisti. Nedavno se je ugotovilo tudi, da obstajajo intimne zveze med sovjeti in med našimi nacionalisti Hitlerjeve struje, ki računajo s tem, da bodo v nemirni, od revolucionarnih agitatorjev prerešetani Nemčiji lahko uveljavili svoje nacionalistične težje.

Sovjetska država je poljedelska, Nemčija je industrijska. Ni čuda, da so boljševiki položili v svojem zunanjem delovanju veliko važnost na to, da prekvapijo Nemčijo v sovjetsko državo, ker potem bi bila gospodarska enota popolna. Zato so se vrgli s takšno silo ravno na našo domovino, zato pisane nujnovega tiska. »Kadar je žito zrelo, se počanec pravijo v Moskvi. In v Moskvi so prepričani, da je prišel čas žetve, vsaj kar se Nemčije tiče.«

Veliko važnost polnijo ti emisari brezposelnim, ker jih smatrajo za najbolj zanesljive našakovalne čete pri zadnjem jurišanju na nemški kapitalizem. Ni še dolgo tega, kar je »Germaniac«, ki ni vedno nasprotoval rusofilni politiki nemške vlade, približa presežljiva razkritja o boljševiški propagandni akciji v naši državi. Med drugim je priobčila izvlečke tajnih poročil nemških komunističnih odškrov, v katerih se zahteva močna pomoč od sovjetske centralne v Moskvi pri zadnjem odločilnem boju.

Priznati moramo, da kolikor pretirana so tudi vsa ta poročila, da smo sami mnogo zakrivili, če so danes boljševiki postali tako oblastni v Nem-

čiji. Iz nekega razumljivega teda politično neodpustljivega grijeva nad Francijo, je naša vlada ponudila sovjetsko roko. Naša industrija je šla služiti v Rusijo in se ni ustrnila nobenega ponizevanja, samo da je mogla nekaj zasluziti. Naše oblasti so preveč hladnokrvno gledale na vso to ostudo gongo brezbožnikov, na sramoteno vere in verskih eutov. Odgovorni krogi so s pregrešno lahkomisljenjstvo dopustili, da so se bratili nacionalisti in sovjetti. Naše časopisje je prepozno začelo graditi fronto, čez katero že pljuskajo valovi socialnih nevodov. Prepozno pravim, da bi bili prihranili iznenadjenja, toda ne se prepozno, da se ubranimo.

Od sprejema pri Nj. Vel. kralju na dvoru, kjer sem bil kot predsednik odbora izseljencev za prihod v domovino, novinarjem tole izjavil:

Ko sem čul o 6. januarju, ko je Nj. Vel. kralj prezel državno krmilo v svoje roke, so mi je odvalil s prsi kamen, težak ko Lovčen. Zakaj veden sem, da se zdaj obrne na bolje. V svojo veliko radost sem pri prihodu v domovino opazil red in mir. Promet je bil točen. Povsod vzorna snaga. Državni uradniki uslužni — skratka povsod silen napredki. Posebno velik napredek kaže Zagreb, ki ne bi bil pod tujo vlado nikdar dosegel tega krasnega razvoja v teh nekaj letih. V domovino se vrčam poln ponosa nad procvitom naše domovine, boljševiki. Znan je, da sovjetski tisk rad mnogo piše o zunanjih uspehih boljševiške propagande, da s tem uspava svoje ljudstvo v mnenju, da je svetovna revolucija na pohodu. Toda topot mislim, tega vzroka ni. Topot gre po mojem mnenju za dejansko podporo, katero hčete ves sovjetski tisk dati sovjetskim emisarjem raztrošenim širom Nemčije, ki svobodno širi svoj evangelij med našim ljudstvom. Ti emisari se nahajajo naravno med našimi domačimi komunisti. Nedavno se je ugotovilo tudi, da obstajajo intimne zveze med sovjeti in med našimi nacionalisti Hitlerjeve struje, ki računajo s tem, da bodo v nemirni, od revolucionarnih agitatorjev prerešetani Nemčiji lahko uveljavili svoje nacionalistične težje.

Včeraj je divjala nad vasjo Kovk v občini St. Lambert huda nevihta ter je strela udarila v hišo Ivana Pavška, po domače pri Ahelu. Hiša je do tal pogorela. Plat je zvonilo iz cerkve na Savšeniku in sosedje so prihiteli reševati in gasiti ter se jim je po trudapolnem delu posrečilo rešiti gospodarska poslopja. Da so požar hitro lokalizirali, se imajo predvsem zahvaliti dežju. Včeraj opolnočni je izbruhnil požar v hiši Ivana Pivca, po domače pri Kretu, v vasi Leše nad Savo, istotake v občini St. Lambert. Hiša, ki je bila krita s slamo, kakov tudi gospodarska poslopja so pogorela do tal. Požar je najprej opazil sosed sin Anton Plank, ki je zbudil takoj celo vas in so ljudje takoj prihiteli gasiti in reševati živino. Tudi s Save so opazili ljudje požar in prihiteli v Leše. Posrečilo se jim je požar pogasiti ter so s tem rešili vso vas. Piven je poleg drugega pogorela v hiši Ivana Pivca, po domače pri Kretu, v vasi Leše nad Savo, istotake v občini St. Lambert. Hiša, ki je bila krita s slamo, kakov tudi gospodarska poslopja so pogorela do tal. Požar je najprej

# Blizu, toda sporazuma ni

**Francija trdovratno brani interese nemških upnikov, torej tudi Jugoslavije**

## Vse zre v - Pariz

Pariz, 1. julija, tg. Po eno in četrtvrem razgovoru med ameriško delegacijo in zastopniki francoske vlade so se pogajanja o Hooverjevem predlogu zopet odložila. O stanju pogajanj je bil danes izdan sledči komunikat: »V današnjem razgovoru sta Mellon in ameriški poslanik Edge sporočili tekst dokumenta, ki pojasnjuje stališče ameriške vlade glede tekočih pogajanj. Ta aide-memoire kaže istočasno celo ameriške vlade, nadaljevali pogajanja in zemelji različna mnenja obeh vlad. Dokument bo objavljen v Washingtonu po ameriški vladni v Parizu pa bo prestudiralo zainteresirano ministrstvo, ki ga bo predložilo ministrski seji v preles. Ta seja se bo vrnila jutri zjutraj. Nova konferenca v prisotnosti Mellona se vrši jučer zvečer ob 21.30.«

Pogajanja, ki so dobila značaj oficilne konference, so se danes pričela ob četrtni na 4 v finančnem ministru. Na ameriški strani sta se jih udeležila Mellon in poslanik Edge, na francoski pa ministrski predsednik Laval, Briand, finančni minister Flandin, proračunski minister Pietri in državni tajnik Francios Ponce. Težkoče so se vedno velike, dejprav se kažejo članski kompromisa. Francija bo morala v priznanju pličevanja odgovornih dolgov nekoliko potisniti s svojega stališča. Dočim zahteva Amerika naplaci v letu 25 let, rezultira Francija pri dobi petih let, v katerem času naj bi Nemčija vplivala dolga, ki bi zapadet v letu moratorija. Tudi v drugi sporni točki je Francija potustila, namreč v priznanju uporabe nezavarovanega dela reparacij. Amerika hove, naj bi se formalno vplatalo do del banki za mednarodna plačila, iz katere bi se denar iztekal brez ostanka zoper v Nemčijo. Francija pa zahteva, naj bi se iz teh sredstev osnoval fond, iz katerega bi predresel dobitka Jugoslavijo. V treli sporni točki pa moč francoska vlada nikakor popustiti. Nemčija mora torej vložiti v banko za mednarodna plačila obeh 500 milijonov mark, ki bi jih moralna vložiti po Youngovem, nameri v slučaju moratorija kot rezervni fond. Na tem Francija brez pogojno vztraja.

## Ali je Avstrija še samostojna Zanimiva odkritja o avstrijskem zunanjem ministrstvu

Dunaj, 2. junija. Dunajsko-svetblatt pričuje pod značilnim naslovom »Ali je avstrijsko zunanje ministrstvo še v avstrijskih rokah?« senčionalen članek, v katerem bremo sledči zanimivosti: Znan je, da se bo hansk razsodil izreklo o zakonitosti »nemčeta avstro-nemške carinske zveze. Obdržavi sta bili naprošeni, da imenujeta svojega zastopnika pri razsodilu prof. dr. Kaulmann, ki je nemški državljan. To bo prvi slieč v diplomatskih zgodovini, pristavlja! Hr., da je kakšna država v vprašanju, ki se tiče njenih živiljenjskih interesov, poverila svojo usodo v roke tuca. V slučaju Avstrije je to tem bolj nerazumljivo, ker je vendar znano, da razpolaga z velikim številom odličnih učenjakov na mednarodno-pravnem polju, ki bi bili nujne interese v Haagu z lahko branili.

List piše nadalje, da se širijo govorice, kako se je avstrijski zunanjini minister dr. Schöber dal lepo ujeti od angleških in francoskih diplomatom v Zenevi in da je v tem prijateljskem razpoloženju popolnoma zavrgel misel na carinsko zvezo z Nemčijo. Da bi se temu očitku izognil, se je dr. Schöber poslužil zgoraj navedenega sredstva in je imenoval nemškega državljanja za svojega zastopnika v Haagu. Ali je še avstrijsko zunanje ministrstvo v Avstriji?

Tiroler Volksbotec pričuje tudi oster napad na avstrijskega zunanjega ministra dr. Schobera in

## Osebne vesti

Belgrad, 1. julija, AA. Z ukazom Nj. Velikralja in na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje ter s soglasjem predsednika ministrskega sveta so postavljeni: za tajnika izseljeniškega odposlanstva v Washingtonu v 6. skupini dr. Krešimir Lokatela, pri izseljeniškem komisariatu v Zagrebu, za višjega svetnika izseljeniške komisarijata v 4. skupini Evgen Klinec, do sedaj v 5. skupini, za primarija v državni bolnišnici v Ljubljani v 5. skupini dr. Alojz Kunst, sei röntgenologskega laboratorija dosedanje banovinske bofinisnice.

## Glas naših izseljencev

Belgrad, 1. julija, AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Marko Kostrčič je dobit telesno brzjavko: Düsseldorf, Jugoslovenska kolonija, zbrana na vidovdanski skupščini v Sudaviju, se klanja padlim bojevnikom za svobodo in izriča neomajno zvestobo ljubljenuemu kralju in domovini, prosek Vas, da prejmete naše spoznanje. — Odpolanc Deželić.

## Začetki bolgarske vlade

Sofija, 1. julija, ž. Nova bolgarska vlada je prevezla svoje dolžnosti. Kmetijski minister Gicev je izjavil ob prilici prevzema resora, da je agrarna stranka dovolj močna in ne rabi vsled tega tujih uradnikov. Ona hoče delati s sedanjimi funkcionari, od katerih pa seveda zahteva, da bodo ščitili in delati le za interese bolgarskega naroda. Višji ministrski predsednik Ljapčev je izjavil svojo pripravljenost, da sodeluje s svojo stranko v novi vladi tako dolgo, dokler bo nova stranka delala za državne interese. Malinov lahko računa na njegovo pomoč, če bo delal za državo in ne izključno za tuge interese. »Novo Vreme« trdi, da je vlada Zgovera prejela od Stambolijskega vlade 50 milijonov lejev državnega denarja, a nova vlada je sprejela le 60.000 lejev, ostanek pa je neznan kam izginil. To se pravi — prazne blagajne. \*

Split, 1. jul. ž. V nedeljo 5. t. m. priredi Jadranska straža v Splitu s kamenom držav. doma. Po blagoslovju temeljni kamen držav. doma.

Friedrichshafen, 1. julija, AA. Zrakoplov »Graf Zeppelin« je včeraj poletel v severne kraje Evrope. Na svoji poti bo pristal tudi na Islandskem. Zrakoplov vodi dr. Eckener.

# Blizu, toda sporazuma ni

**Francija trdovratno brani interese nemških upnikov, torej tudi Jugoslavije**

Končna navodila za pogajanja bo dal ameriški predsednik danes.

## Obnova Europe iz - Berlina

Pariz, 1. julija, tg. Predsednik kolumbijske univerze Murray Buttler, ki se je vrnil s svojega potovanja po srednji Evropi zoper v Pariz, je izjavil v razgovoru s časničarji, da je treba položiti temelj gospodarske obnove Evrope v Berlin. Saneacija Nemčije pa ni možna brez sodelovanja Nemčije s Francijo, kar sta pripravila že Stresemann in Briand in na čemer z vso silo danes deluje Briining in Curtius. V vsej srednji Evropi je bil Briandov predlog o združenih državah Evrope sprejet z zaupanjem.

## Italija ljubi geste

### Velikodusna italijanska vlada ponavljajo Hooverjev predlog za svoje upnike

Rim, 1. julija, x. Italijanska vlado je že pred nekoliko dnevi obvestila ameriškega predsednika, da sprejme odkrito in brez pridržkov njegov predlog glede prekinitev reparacijskih plačil. Danes je italijanska vlado presestila politični svet s korakom, ki bo imel dalekosežne posledice in ima brez dvoma namen izvajati prilaski na Francijo in na druge države, ki se protivijo ameriškemu pred-

## „Tudi brez Francije“ Grožnje angleških listov

London, 1. julija, tg. V ostri kritiki francosko-ameriških pogajanj v Parizu pise današnji Daily Herald, da je Hoover predlagal Angliji, Italiji in drugim upniskim državam, naj bi moratorij stopil v veljavo tudi brez sodelovanja Francije. Istočasno je bila o tej nameri obveščena tudi nemška vlada. Močno je, piše list, da bo Amerika v tem slučaju posodila Nemčiji denar, ki bi ga ta plačala naprej Franciji. Sredstva za to pa bi se

vzel iz plačil Francije Združenim državam. Tudi Daily Telegraph je obveščen o tem, da bo obveščil Hooverjev predlog tudi brez Francije. Daily Mail piše, da bi bila Francija zelo oškodovana, ako bi Hooverjev predlog propadel in da mora storiti vse, da se sreča s Hooverjevim predlogom na pol pola. Francija bi samo na ta način zadovoljila svoje prijatelje.

## Morilna vročina v Ameriki

New York, 1. julija, tg. Vročinski val, ki že osem dni mori severno Ameriko, je do sedaj zahteval okoli 600 žrtev. Od teh je umrlo 126 od vročinske kapi v Chicagu, kjer je kazal topomer 31°C. To pomeni po letu 1901 največjo vročino. V New Yorku, kjer vlača vročina 37°C, spijo ljudje v masah v parkih, kjer je sicer ponorično prepovedano hoditi.

## Volitve na Madžarskem

Budimpešta, 1. julija, ž. Včeraj zvečer so bile končane volitve v vsej Madžarski. Štete oddanih glasov se vrši danes in jutri, v petek pa bodo objavljeni službeni rezultati volitev. Zaenkrat je le znano, da Bethlen ni dobil niti polovico vseh glasov, ki jih je dobil zadnjic v Debrecinu. Pričakujejo, da bo vladni blok od 245 mandatov dobiti samo 200 mandatov. Javno glasovanje je končano in je bilo službeno objavljeno.

## Obzorje se ni razjasnilo Pregled političnega položaja v Španiji po volitvah

Pariz, 30. junija.

Slikan, ki jo podajajo nekateri inozemski listi, ki hočejo iz rezultatov volitev v Španski ustavodajno skupščino po vsej sili že zdaj izkonstruirati »ogromno večino za desniarsko-framasousko-socialistični republikanski blok, je absolutno napačna. Res je le, da je, kakor je bilo tudi pričakovano, z ogromno večino zmagal republikanska misel kot taka, o kakšni zmagi katerkoli koalicije pa, ki bi tvorila kakšno sigurno in zanesljivo večino, pa vsaj še danes absolutno ni mogoče govoriti.

## Katere skupine so izvoljene

Držimo se delih dejstev! Izvoljenih je vseh 470 narodnih zastopnikov za konstituanti. Socialni demokrati so dobili 150 mandatov; takozvani radikalni republikanci g. Lerrouxu so dobili okoli 400 mandatov; desniarski ali konservativni republikanci g. Zamore bodo imeli 60 poslancev; skupina sedanjega vojnega ministra Azaña, takozvana republikanska akcija, ki je bila že radikalnejša od pristašev g. Lerrouxa, si je prizorila okoli 50 sedežev; Marcelino Domingo, vodja takozvanih radikalnih socialistov, ki je vzel pod svoje okrilje znane »fant terrible«-a španskega republikanstva, poveljnika vojnega letalstva, Franceta, je spravil v skupščino okoli 30 pristašev, ki priznajo na nekog konfuzijski položaj, ki priznajo na levo, od svojih dosedanjih zavetnikov odcepila ali pa si pridržala svobodne roke.

doči vladni koaliciji v konstituanti stopila, drugo vrsto pred vprašanjem: ali federacija ali odcepitev severne Španije od državne skupnosti.

Sicer se nobena juha ne poča tako vroča, kakor je skuhana, tudi gospodarski oziri večje Katalonijo nujno na ostalo Španijo, toda Macia se ne bo dal niti majorizirati niti odpraviti s koncesijami, ki bi obše popolno zakonodajno avtonomijo Katalonije. Zakaj v tem slučaju bi katalonci, združeni z vsemi drugimi ekstremističnimi elementi, pomenili nepremagljivo nevarnost, kateri niti diktator Primo de Riveri ni bil, kočprav je prepoval katalonski jezik tako v uradih kakor v solah in, da tudi nujil njeni administrativno samoupravno. Cesar niso zmogli bájonetni generala Primo de River, tega bo še manj zmožna republika, ki ima v sebi neštete elemente notranjega razdora, in bo svoje sile morale rabiti v prvi vrsti proti radikalnim socialističnim tendencem v južni Španiji in v samem osrčju Španije. Namneni Katalonci so pa danes popolnoma jasni. Pomislimo samo, da je Macia po svoji zmagi imel govor, v katerem je dejal: »Sedaj smo sami svoji gospodarji. Sedaj se ne bomo dali več vladati od Madrida, ampak bomo enakopravna britska nacija v zvezi drugih španskih narodov.« Tudi ni vec res, da bi bil Macia zmagal s pomočjo sindikalistov, ampak je njegova sedanja zmaga sledila enodružitev volje vseh Kataloncev brez izjemne struje in strank. Katalonski federalizem pa je pridobil novo moč tudi s tem, da so se ojačile avtonomistične tendence v baskijskih provincih, v Aragoniji in v Navari. Pa tudi Andaluzija ima že svoje več ali manj avtonomistično in federalistično tendenco, čeprav je danes še zakrita po sindikalističnih in boljeviških tendencib, Macia pa bo tudi imel oporo v monarhističnih poslancih Baskov, ki pripadajo karistični struti, katera je od nekdaj vzdruževala avtonomistične tendence tega naroda.

Načrt, ki ne bo postal ustava

Medtem je posebna komisija pod predsedstvom župljega politika Ossorio Gallardo že izdelala statut za bodočo ustavo. Ta statut je strogo centralističen in pozna samo upravne avtonomne enote z zelo omejenimi pravicami. Močno pa pondarja vse dozdanje atributne suverenitete edinstvene države. Če bi se v konstituanti našla večina za ta ustavni predlog, potem je gotovo, da bodo Katalonci skupščino zapustili, ne glede na to, da proti Gallardovi ustavi obstoji že danes močna opozicija v vseh strankah, izvzemši samo konservativno skupino g. Zamore.

Ustavodajna skupščina se sestane čez dva tedna. Medtem bodo iskali vladitelji strank podlago za bodočo večino. Sami priznavajo, da jim je ta načrt najbolj otežkočen po znagi katalonizma.

## Komunističen sport

Berlin, 1. julija, tg. Po razgovoru s pruskim notranjim ministrom o včerajšnjih komunističnih izgredih je predsednik policije prepovedal spartakiado. Komunisti so zatrjevali, da bo spartakiado imela zgoji sportni značaj, ki pisanju njohega tiska pa je bilo razvidno, da bo dozdevna sportna prireditev sredstvo za strankino propagando. Malo pred polnočjo se je zbral pred palato ameriškega konzula gruča 20letnih mladičev, ki so pobili s kamenjem več oken ter nato zbežali. Policija je arretirala stiri osebe. Zdi se, da so izgredje povzročili komunisti.

## Protižidovski pogrom v Solunu

Atene, 1. julija, tg. V razpravi o težkih protižidovskih izgredih v Solunu je izjavil Venizelos včeraj v parlamentu, da bo odslej uporabila policija pri vsakem poskušku kaljenja miru takoj orozje. Pri tem bo policija na razpolago ne samo poloc redne vojske, ampak tudi rezerve. Židje so bili opozorili solunske oblasti pravčasno na grožnje nemire, te pa so jima zagotovile, da se je ukrenilo vse potrebno za njihovo preprečitev. Tudi rojalistični govoriki so grajali težko napako oblasti in so sprejeli predlage, po katerih se bodo slični izgredi preprečili. Do sedaj ni bilo v Solunu novih spopadov.

## Okrog sveta

New York, 1. julija, tg. Ameriška svetovna letalca Post in Gatty sta danes 37 minut po polnoči srednjeevropske časa pristala v velikem dežju v kanadskem prerijskem mestu Edmonton v provinci Alberta. Za 2320 milij dolgo progo od Fairbanksa do Edmontona sta rabila 10 ur 17 minut, torej sta letela s povprečno brzino 225,6 km na ur. Letalca sta do sedaj preleteli 21.004 km v 7 dneh 14 urah in 41 minutah. Letalca sta ob 11 dopoldne srednjeevropske časa nadaljevala direkten polet v New York.

## Delavski spori v Franciji

Pariz, 1. julija, tg. Posredovalna pogajanja v stavki severno-francoskih tekstilnih delavcev so se zopet razbila. Ministrski predsednik Laval je snopi prevzel vodstvo pogajanj sami osebno ter je po dolgotrajnem razgovoru s spornimi strankami iznesel razne predlage. Dočim so se izjavili zastopniki delavstva za priznavanje, sprejeti njegove predlage, jih je konzorcij tekstilnih industrijev gladko odbil.

## Drobne vesti

Berlin, 1. julija, AA. Pri dirki z zaprekami je padel na tla 34letni jockey Martin Oertel. Bil je najboljši jockey povojnega časa in je zmagal v 360 dirkah.

Bukarešta, 1. julija, AA. Včeraj je prispele v Bukarešti 30 študentov zagrebške knetijsko-godzarske fakultete.

Berlin, 1. julija, AA. Zaradi spopadov med policijo in komunisti je oblast prepovedala komunistično-sportne prireditev, znanje pod imenom Spartakove igre.

## † Dekan Fr. Höningmann

V Škoji Loki je včeraj, 1. julija, zjutraj umrl ondi bivajoči vpok. župnik in dekan g. Franc Höningmann.

Pokojni je bil rojen dne 1. aprila 1854 v župniji Ribnica in bil v mašniku posvečen dne 24. junija 1882. Naslednje leto je bil nameščen kot kaplan v Črnom vrhu nad Idrijo, kjer je bil nad dve leti. L. 1893 je prišel za župnika v Kropo, kjer je bil polnih 16 let. Tu se sezidal mogočno župnišče. Nato je bil 4 leta župnik v Brezovici pri Ljubljani, dokler ni l. 1913 prišel za župnika in dekana na Vrhniko. Tu je deloval 6 let do svoje vpokojitve l. 1929. Nato se je naselil v Škoji Loki. Pogreb bo v petek 3. t. m. ob 9 dopoldne v Škoji Loki.

Naj v miru počiva!

## Proslava 120 letnice gimnazije v Kranju

Kranj, 30. jun.

Na precej manj glasen način, po kljub temu zadosti dostojno in slovesno je pa proslava drž. realna gimnazija v Kranju s svojo Vidovdansko akademijo, ki se je vršila v nedeljo, dne 28. jun. ob pol 10 dopoldne v dvorani Narodnega doma, spomin 120-letnega jubileja ustanovitev francoske gimnazije v Kranju po maršalu Marmontu, guvernerju tedanjih Ilirskega province. — Ker je že nedeljski »Slovenec« prinesel v posebnem članku ves razvoj kranjske gimnazije in naglasil hkrati ves pomen velikega dejanja, ki ga moramo gledati v ustanovitvi franc. gimnazije, nam je naloga in dolžnost zabeležiti le potek prireditve kot take.

Dasiravno je bila prvotno proslava mišljena kot večja, bolj razščeno prireditve z zunanjimi okraski, je pa končni sklep izveden le v načrtu, prirediti skromno tisto interno akademijo brez godbe in uniform. V dvorani Narodnega doma so se v nedeljo dopoldne zbrali razni zastniki kranjskih oblasti ter drugi odličniki in se precej občinstva. Vabilo se je odzval tudi francoski konzul iz Ljubljane g. Emmanuel Neuville v spremstvu tajnika g. prof. dr. Deicel. Proslavo je otvoril g. gimnazijski ravatelj Košnik Ivan, ki je pozdravil navzoče zastopnike, goste in občinstvo. Dijaški orkester je nato odigral A. Foersterjevo slavnostno kočnico. Tretja in glavna točka program je bil slavnostni govor g. prof. Niko Kuret. Za svoje izborno izvajanje je g. prof. Kuret žel vsestransko priznanje. Slavnostnemu govoru je sledil pevski program gimnazijskoga mešanega in mladinskega zbora. Pri nekaterih točkah je pomagal tudi g. prof. N. Kuret.

Program je bil sledeč: B. Ipvacic: »Ilirija oživljena«; Ocvirk: »Domovina bela golobica« (meš. zbor); A. May: »Naša pesem«; narodna »Pozdrav Gorenjski«; G. Ipvacic: »Zvezče« (mladinski zbor); Stj. Mokranjac: »Hrukovet srbskih napovedov«; Fr. Gerbić: »Žitno polje« (mesani zbor); P. H. Sattner: »Po zini iz šole«; Ocvirk: »Kolo«; Flajšman: »V gorenjsko oziran se skalnatno strani« (meš. zbor) in končno drž. himna: »Bože pravde«. — Kot posebna točka je bila med pevskim programom razdelitev nagrad za najboljše naloge. Darila je razdeljeval g. konzul sam. Dobila sta: abiturientka Jakob. Slaparjeva za črtico »La laute« kompletno izdajo Moliérovih del; sedmošolec Leon Mataje pa za naložo: »La rentrée des élèves de l'enseignement primaire« (po A. France-u) izdajo Mussetjevih: »Comédies et Proverbes«. G. konzul je bil nad pestrim programom in brezhibnim izvajanjem gimnazijskoga pevskega zbora direktno očaran.

Po končani proslavi v Narodnem domu se je vršila otvoritev razstave dijaških risarskih izdelkov in ročnih del v II. nadst. gimnaziji. G. konzul si je ogledal tudi razstavo in se zelo laskavo izrazil o njej. Obljubil je, da bo za prihodnje leto sam poskrbel darila za nagrado najboljšim učencem.

V priprosti skromnosti je potekla spominska proslava kranjske gimnazije. Saj razen člankov v časopisu in pa zgodovinske razprave prof. g. dr. Žontarja v »Letnem poročilu nihče ni pisal in preveč govoril o prireditvi, ki je popolnoma dosegla svoj namen. Pri akademiji so pobirali prostovoljne prispevke za »Podporno zalogo«.

## Češnje v predmestju

Ljubljana, 1. julija.

Davi že ob petih, je potrakalo na okna hiše v predmestju: »Češnje, dobre češnje, prav poceni jih dam!« Zunaj je stala trudna žena z vozičkom lepih rdečih češenj.

»Odkod pa ste žena?«

»Z Orlov.«

— Potem ste pa poznali pokojnega Podržaja, ki so ga ubili?«

»Poznala. — — — Bil je — moj mož!«

Zena prada nekaj češnj in odide naprej. Odide, da prada tiste češnje, katere je plačal njen mož z lastnim življenjem. Doma ima tri otročice, ki hocojo kruha. Ako bo pradal vse češnje, ga bodo imeli nemara in zaenkrat dovolj. Žena je že pri sosednih hišah in povsod enakomerno trdno ponavlja: »Češnje, dobre češnje, prav poceni jih dam!«



Slovenci v Sv. Deželi. Od leve na desno: Uradnik Eržen iz Hrastnika; pomožni škof dr. Tomažič iz Maribora; J. Podbevsek, župnik iz Sk. Loke; gdje. Korenova, učit. iz Metlike; Iv. Zan iz Ljubljane; frančiškan Oštir s Trsata; Joško Lipša iz Maribora; gospa Rottermann iz Grada.

## Začetek konca?

### Na kočevskem rudniku zopeč 60 delavcev odpuščenih

Kočevje, 1. julija.

Razmere na kočevskem premogokopu so se v zadnjem času zelo poslabšale. Število delavstva se je krčilo od dneva do dneva, kar se je zmanjševalo tudi redno delo čimdel bolj, tako da so rudarji napravili na štirinajst dni le še po sedem štihov.

Rudarji so radi lega začeli, kolikor so pač mogli, gledati za drugim delom, tako da so ostali pri rudniku le še družinski očetje, ki že upajo na pokojnino in pa ljudje iz bližnjih vasi, ki si pomačajo z majhno kmetijo. Bedna in pomanjkanje našem rudniku je danes vsakdanja stvar. Ljudje so vselej večnega pomanjkanja popolnoma opoteli.

Danes je prišla med nje nova nesreča. Vodstvo tukajšnjega rudnika je namreč danes sporčilo šestdesetim delavcem, da ne morejo priti več na delo, ker jih premogokop nič več ne potrebuje.

Sestdeset ljudi se je v hipu znašlo na cesti brez kruha in slehernega prihranka. Kdo bi mogel ob tem stanju tudi kaj pristediti? Med temi šestdesetimi jih je mnogo takih, ki imajo ženo in po več otrok, s čemer je beda in siromaštvo teh ljudi še večje.

Mnogi, ki vidijo te stvari, misljijo, da se s tem pričenja začetek konca našega rudnika. Kočevski rudnik, ki je prva leta po vojni zaposloval se preko 1200 delavskih moči, je zmanjšal v zadnjem letu tako silno obrat, da je sedaj na rudniku ustrezihen jedva še 90 delavcev. Ti delavci bodo najbrže ostali pri premogovniku še naprej, ker jih rabijo radi pogona elektrarne, ki oddaja svojo strojno obemo kočevskima tekstilnima in Salki vasi pri Kočevju.

Javno borzo dela pa smo prosim, da priskoči ob tej veliki krizi novih kočevskih brezposelnih na pomoč in jih, da je to količaj mogoče, primerno zaposli.

## Slovenska šola v Nemčiji



Naša slovenska kolonija v Nemčiji šteje okrog 30.000 duš, večinoma samih Slovencev. S posredovanjem jugoslovenskega izseljenškega odbora je bilo za nje prirejenih 6 šolskih tečajev, na katerih poučujejo materinski jezik, zgodovino, zemljepis in domačo pesem. Ti tečaji se vrše sedaj po krajih, kjer je slovenska kolonija najmočnejša: V Gladbecku, Hochheide, Marlu, Moersu, Osterfeldu, Sunderwicu. Izvedli pa jih bodo tudi po drugih krajih. Tečaji

vodijo inteligentnejši delavci sami, vodi in pomaga pa izselj. komisar g. Berislav Deželič. Knjige za te tečaje je darovala banska uprava dravske banovine v Ljubljani, denarno pa jih je podprt ministerstvo za soc. politiko. Tečaji obiskujejo doslej 150 slovenskih otrok.

Na naši sliki vidimo v sredi g. komisarju Deželiču z gospo in voditelje tečaja: Valentina Kovačič, Miho Zupanca, Franceta Čebina in Andreja Breznikarja.

## Otvoritev glavarstva v Metliki

Metlika, 1. julija.

Danes je doživelka Metlika velik zgodovinski dan. Pozdravljala je slovesno svojega prvega glavarja. Že snoči ob pol 9 se je slovesnost pričela s podoknicu g. svetnikom Ganglu, metliškemu rojaku, ki se je za ustanovitev novega glavarstva najbolj prizadeval. Potem se je razvila po mestu bakljada, ki je sla pozdravil najprej g. glavarja, kateri se je ljudstvu odzval s topilimi besedami. Danes pa se je pričela slovensnost z mašo ob 9. Po sv. maši se je vršila slavnostna seja vse svetne in duhovske gospiske, pri kateri so vsi navzoči podpisali ustanovitveno spomenico in zgodovinski dokument o ustanovitveni novega glavarstva, ki se bo ohranil v arhivu. Nato je g. šolski nadzornik Barle, ki je vodil slavnostno sejo, izrekel zahvalo in predlagal brzovajke Nj. V. kralju, predsedniku vlade, banu in podbanu. Izrekel je zahvalo na vzočemu g. Ganglu in še posebej zahvalo nekaterim drugim, ki so za ustanovitev metliškega glavarstva največ storili. Zatem, ko so se navzoči podpisali v spomenico, so se vsi predstavili g. glavarju. Potem se je pod slavolokom pred mestno hišo vršila pozdravna slavnost prvemu metliškemu glavarju. Nagovoril in pozdravil ga je mestni župan g. Golia. V nadaljnjem delu svojega govora je izrekel posebno zahvalo tudi g. Ganglu, katerega je v priznanje zaslug imenoval občinski odbor za častnega metliškega občana. Potem je beleoblečena deklica izročila g. glavarju šopek cvetja in zelenja z naših travnikov in gozdov kot simbol dežele, katero prevzema v skrb:

»Sprejmite v dar to cvetje,  
ki je zrastlo na livadah naših,  
sprejmite zlato klasje naših njiv,  
sprejmite grozd in brez in nagelj rdeč.  
To cvetje, poljsko klasje, grozd in brez,  
to dela je simbol,  
al' nagelj rdeč pa govori,  
da glad napaja zemljo svojo s krvjo in  
potom.«

In tudi lakota, tisto ubožno zelišče, simbol ubožstva našega, je tudi bilo zraven. V imenu Zumberka je pozdravil g. učitelj Smiljančič, ki

je nazdravil velikemu idealu našega edinstva. Tužna je bila v prošlosti, a zato je lepa v božičnosti. Nato se je razvil sprevod z godbo, ki je odšel preko treh trgov in peljal g. glavarja do gradu. Pred gradom so zapeli pevci. Mestni župan je izročil grajsko poslopje g. glavarju, nakar je skozi okno spregovoril g. glavarju svoj pozdrav. Naglasil je: »Sprejel sem v skrb to poslopje, spregel vaso pravdo, ki jo hočem čuvati kot zelenico svojega očesa. Iz te hiše se bo delila pravica, red in zakon.«

Popoldne se je vršil svečan banket, na katerem so zastopniki ljudstva pri skupni misi svojemu glavarju izražali svoje misli. Iz besede vseh je odmevala ena in ista zelja: Srečna božičnost, naroda, je v naši lepi Jugoslaviji, ki nam bo rastla iz požrtvovalnega dela za narod v skupnem delu vseh. Današnji dan, 1. julij, pa ostane velik mejnik v zgodovini Metlike.

Popoldne se je vodil zvezdarski seminar, na katerem so zastopniki ljudstva pri skupni misi svojemu glavarju izražali svoje misli. Iz besede vseh je odmevala ena in ista zelja: Srečna božičnost, naroda, je v naši lepi Jugoslaviji, ki nam bo rastla iz požrtvovalnega dela za narod v skupnem delu vseh. Današnji dan, 1. julij, pa ostane velik mejnik v zgodovini Metlike.

## Šolska razstava v Bogojini



Slov. Krajina, 30. junija.

Marsikdo bi menil, da je brez pomena pisati o razstavah, ko jih je toliko po vse krajinah, toda po Prekmurju so zelo redke. In drugi zopet bi menili, da so vse po enem kopitu. Toda moti se, kdor bi sodil vse prenaglo. Po različnih mestih se vidijo razstave raznih umetnikov, tvořníků, izvodov ter drugo, ali vendar je največjega pomena, če vidimo, da otroci podeželske šole priride grandijozno razstavo, kakršna se ne vidi povsod.

Konec šolskega leta je. Povsod se naši učitelji trudijo, da bi vsaj ob sklepu šolskega razstav, tudi širši javnosti pokazali, kaj so delali med šolskim letom ne samo z umom, ampak tudi s telesom, torej s spremnostjo rok. Ako se človek pelje mimo Bogojino po cesti, se nehote ozre na veličastno cerkev, ki diči okolico kakor demanda na dijametu. Pomiče ga tja originalna stavba, da si jo vsakdo hoče od bližu ogledati. Ni v skladu cerkev in šola po zunanosti; šola stara in majhna za ta kraj, pa se vendar izkaže šola s svojo zmožnostjo, da pokaže svetlo, da dela, ko je čas dela, in človek bi rekel, da napravi več kot zmore. Za starimi zidovi so skrite sile, ki uravnavajo bujno otroško fantazijo v uporabljivost ter korist. Za temi zidovi vrlo učiteljstvo pospušča blaginjo naroda, da uvaja otroka na domačo obrt in rokotvorje sploh.

## Število na srcu bolnih raste!

Po rezultatih najnovejših raziskovanj sta 2—3% celokupnega človeštva na srcu bolna. Jugoslavija sama bi po tem imela kakšnih 300.000 bolnih na srcu. Odvrniti je boljše kakor zdraviti. Pijte kavo Hag, to izvrstno zrnato kavo, osvobojeno razdražljive snovi — kofeina. Pri kavi Hag ne pogrešate ničesar. Ravno na počitnicah bi tudi morali kavi Hag dati prednost. Vsak boljši hotel in restaurant jo servira na željo. Vaše srce in živce varuje pri popolnem užitku kave, samo kava Hag.

## Nov gasilni dom v Tuhinjski dolini

Kamnik, 30. junija.

Gasilno društvo v Srednji vasi v Tuhinjski dolini je bilo ustanovljeno komaj pred enim letom, a si je že v prvem letu svojega obstoja zgradilo krasilen dom, ki je v ponos, pa tudi v okras celi vasi. Leži na lepem prostoru tik ob cesti. Največ zaslug za zidavo novega doma si je pridobil neumorni načelnik g. Vrtačnik, sezidal pa so ga domačini sami s prostovoljnimi prispevki in z osebnim delom ter si tako postavili lep spomenik svoje požrtvovalnosti in ljubezni do bližnjega.

V nedeljo, 28. junija se je vršila slovesna blagoslovitev doma. Kej redki slavnosti se je zbrala vse Tuhinjska dolina, prihajalo pa je tudi mnogo Kamničanov. Gasile so poslali častno deputacijo z župnim praporom. Dom je blagoslovil g. župnik Janez Paličič iz Sel, kumica pa je bila ga Malijeva iz Spitaliča. Po litanijsah in slovesni blagoslovitvi so sledili govorji g. župnika Pavliča, g. Engelmanna, g. Tomaza Homarja in domačega načelnika g. Vrtačnika, ki so vsi čestitali delavemu društvu, ki si je v tako kratki dobi svojega obstoja ustvarilo vse predpogoje za uspešno delovanje.

Po končani slavnosti se je vršila mokra vaja z brigalno, katero so poslali iz Ljubljane na ogled. Društvo je sklenilo, da si jo bo nabavilo o prvi ugodni priliki. Za tem se je razvila živaha zabava, pri kateri je igrala nova stranksa godba na fanfare.

Gasilni dom v Srednji vasi pa bo tudi postal sredi

## Zanimiva sodna razprava

Izpred novomeškega okrožnega sodišča

Novo mesto, 30. junija.

Pred tukajšnjim okrož. sodiščem se je danes razprava zoper Perka Ivana, župnika in duh. svet. v Smarjeti radi prestopka po čl. 4 zak. o začitvi javne varnosti in reda v državi.

Tukajšnje okrožno sodišče je namreč tožilo Perka Ivana, češ, da je v cerkvi in sicer dne 15. in 22. II. t. l. pri pridigi govoril, da ni zdržljivo, da bi kdo bil Sokol in obenem dober rimo-katoličan, češ, da eden ne more služiti dvem gospodarjem istočasno; priča Pelko Andrej pa je dne 1. III. t. l. župnik poleg tega, kar je prečital, dostavil iz svojega in sicer, ko je prečital članek »Slovenca« o dr. Srebrničevi poslanici, še, da za sinove in hčere kat. staršev nima mesta za Sokole, kdor je Sokol ne more biti obenem katoličan in da je dne 1.3. t. l. zopet prosto govoril, da za sinove in hčere katoliških staršev ni mesta v Sokolu, kdor je Sokol, ne more biti obenem katoličan.

Obožnica se je opirala na priče Pipa Stankota, bivšega žel. uradnika, sedaj v Smarjeti, na-

dalje Pelka Andreja, delavca v Radulji št. 05 in Števeta Pavla, učiteljico v Smarjeti. V obširnem 11 strani obsegajočem pismenem zagovoru, ki ga je vložil Perko Ivan po svojem branilevu, se je za-

govarjal, da dne 15. in 22. II. t. l. pri pridigi govoril,

da za sinove in hčere katoliških staršev ni mesta v Sokolu, kdor je Sokol, ne more biti obenem katoličan.

Obožnica se je opirala na priče Pipa Stan-

kota, bivšega žel. uradnika, sedaj v Smarjeti, na-

dalje Pelka Andreja, delavca v Radulji št. 05 in Števeta Pavla, učiteljico v Smarjeti. V obširnem 11 strani obsegajočem pismenem zagovoru, ki ga je vložil Perko Ivan po svojem branilevu, se je za-

govarjal, da dne 15. in 22. II. t. l. pri pridigi govoril,

da za sinove in hčere katoliških staršev ni mesta v Sokolu, kdor je Sokol, ne more biti obenem katoličan.

Obožnica se je opirala na priče Pipa Stan-

kota, bivšega žel. uradnika, sedaj v Smarjeti, na-

dalje Pelka Andreja, delavca v Radulji št. 05 in Števeta Pavla, učiteljico v Smarjeti. V obširnem 11 strani obsegajočem pismenem zagovoru, ki ga je vložil Perko Ivan po svojem branilevu, se je za-

govarjal, da dne 15. in 22. II. t. l. pri pridigi govoril,

da za sinove in hčere katoliških staršev ni mesta v Sokolu, kdor je Sokol, ne more biti obenem katoličan.

Obožnica se je opirala na priče Pipa Stan-

kota, bivšega žel. uradnika, sedaj v Smarjeti, na-

dalje Pelka Andreja, delavca v Radulji št. 05 in Števeta Pavla, učiteljico v Smarjeti. V obširnem 11 strani obsegajočem pismenem zagovoru, ki ga je vložil Perko Ivan po svojem branilevu, se je za-

govarjal, da dne 15. in 22. II. t. l. pri pridigi govoril,

da za sinove in hčere katoliških staršev ni mesta v Sokolu, kdor je Sokol, ne more biti obenem katoličan.

Obožnica se je opirala na priče Pipa Stan-

kota, bivšega žel. uradnika, sedaj v Smarjeti, na-

dalje Pelka Andreja, delavca v Radulji št. 05 in Števeta Pavla, učiteljico v Smarjeti. V obširnem 11 strani obsegajočem pismenem zagovoru, ki ga je vložil Perko Ivan po svojem branilevu, se je za-

govarjal, da dne 15. in 22. II. t. l. pri pridigi govoril,

da za sinove in hčere katoliških staršev ni mesta v Sokolu, kdor je Sokol, ne more biti obenem katoličan.

Obožnica se je opirala na priče Pipa Stan-

kota, bivšega žel. uradnika, sedaj v Smarjeti, na-

dalje Pelka Andreja, delavca v Radulji št. 05 in Števeta Pavla, učiteljico v Smarjeti. V obširnem 11 strani obsegajočem pismenem zagovoru, ki ga je vložil Perko Ivan po svojem branilevu, se je za-

govarjal, da dne 15. in 22. II. t. l. pri pridigi govoril,

da za sinove in hčere katoliških staršev ni mesta v Sokolu, kdor je Sokol, ne more biti obenem katoličan.

Dalje je bilo izredno! Vodstvu petja

moramo priznati za toliko razumevanje posebno počivalo. Samo tako naprej! Lepa beseda in milo doneča pesem privlači... Govornika sta imela izborni dan! Poslušalci so bili prav zadovoljni z vsemi točkami manifestacije. Zelja vseh pričujočih je bila, da se se večkrat sestajamo na tem lepem kraju in se prav po domače pogovorimo.

Dalje mi je dolžnost poročati, da so na 30. t. m. na zagrebški univerzi promovirali sledeči go-

podje: Veterinar France Kovač, asist. na veter-

kliniki na čast doktorja veterine, trije Dančarič:

Fiser Alfred in Rožman Marijan na čast doktorja

medicine in Podpečan Lojze na čast inženjerja geo-

dezije. Vsi ti gospodje so v zagrebških slovenskih

društvih ugledne osebe, pa jim iz srca častitamo!

## Slovenci v Zagrebu

Zagreb, 30. junija.

Slovenska manifestacija na Mahničevem grobu je na Petrovo vrlo lepo uspela. Zbral se je 400 zagrebških Slovencov in Slovencev. V cerkvi je go-

voril g. dr. K. o Mahničevem karakterju, po petih slovenskih litanijsah se je celo množica zbrala pred cerkvijo v parku gabrove sence in tam je g. Janez K. na originalnem način predstavil pokojnega Mahniča vsem prisotnim. Omenil je tudi dekliskiče za-

vetišče in govorniku so poslušalci burno odobravali. Cerkveni pevski zbor v pevke dekliske Mari-

rinične družbe so zapeli nekoliko krasnih, slovenskih

narodnih pesmi in ena deklet je izrekla kratko de-

klamacijo.

Razpoloženje je bilo izredno! Vodstvu petja

moramo priznati za toliko razumevanje posebno

počivalo. Samo tako naprej! Lepa beseda in milo

doneča pesem privlači... Govornika sta imela iz-

borni dan! Poslušalci so bili prav zadovoljni z

vsemi točkami manifestacije. Zelja vseh pričujočih

je bila, da se se večkrat sestajamo na tem lepem

kraju in se prav po domače pogovorimo.

Dalje mi je dolžnost poročati, da so na 30. t. m. na zagrebški univerzi promovirali sledeči go-

podje: Veterinar France Kovač, asist. na veter-

kliniki na čast doktorja veterine, trije Dančarič:

Fiser Alfred in Rožman Marijan na čast doktorja

medicine in Podpečan Lojze na čast inženjerja geo-

dezije. Vsi ti gospodje so v zagrebških slovenskih

društvih ugledne osebe, pa jim iz srca častitamo!

## Solski radio in naše učiteljstvo

Ob prilikli banovinske skupščine UJU v Ljubljani bodo imeli gg. učitelji priliko nazorno si pred-

očiti delovanje solskega radia, seveda le bolj od

tehnične strani. V petek 3. julija ob 11.45 (ne 2. ju-

lijja, kakor je bilo napačno poročano) bo namreč

v dvorani Delavske zbornice zanimivo predavanje

g. prof. Niko Kureta: »Ob bistvu in organizaciji

solskega radia«. Predavanje pa ne bo predaval v

navedeni dvorani, temveč v studiju oddajne postaje.

Oddajna postaja pa bo postavila v dvorano De-

lavške zbornice radio-aparat, ki bo to predavanje

predaval. Aparat bo tip močnega kvalitetnega,

a zelo cenjenega aparata z kvalitetnim elektrodina-

mičnim zvočnikom, kar bi prišlo za večje šole v

poštev.

Ob tej prilikli se bo vršil tudi ogled studija

in oddajne postaje v Domžalah.

Da se učiteljstvo čim bolj seznanji z radio-

techniko, se bosta vršila v času od 13. junija do

9. avgusta t. l. dva strokovna tečaji o radiotehniki.

En tečaj se vrši v Ljubljani in ga bo vodil g. prof.

Andree, drugi pa bo v Mariboru pod vodstvom

gospoda učitelja Kosa.

Učiteljstvo, ki se ne udeleži skupščine, opo-

zarjam, da posluša predavanje pri svojem doma-

čem radio-aparatu.

## Planinski dom Kofce

1500 m. Gorsko letovišče. Penzija 50-60 D.

### Naše dijaštvu

Akademika zvezra priredi zborovanje za akademike koncem avgusta in sicer dva dni. Kraji in natančen čas se javimo. Prikličen bo en dan za abituriente, nakar že sedaj vse abituriente opozarjam, 4.-6. julija gremo na Sv. Višnje in, kjer ima naš tovaris s Koroske teolog Tomaz Holman novo sv. mašo. Mislimo na polovanje v skupinah do 6 oseb po Korosku. Prijava težave in organizacija, a primaže že obilno.

Ciril-metodijski dijaški labor v Celju dne

28. julija, predaval bodo gg. dr. Franjo Grivc, S.

Cajnkar in J. Sedivy. Udeleženje naj se prijavijo

do 24. julija na naslov: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, Ljubljana, Napoleonov trg, 1, ali BCM,

Karibor, Glavni trg 7.

Rast., 9.-10. sivec. (predzadnji zvezek) je iz-

peljalo razpošljamo le dne. Vsebinovo je posve-

ljeno v glavnem organizacijski, a primaže že obilno

znamenje. Pravna podlaga začete narodnih manj-

jin s posebnim ozirom na Slovence (M. Turk), ter

podrobne porede dveh mednarodnih akademskih

konгресov (v Fribourgu in Bratislavu) z navodili.

Dijski kaledorček izdaj kakor vsako

leti Slovenska dijaška zvezra. Da bo čim pre-

rejmo za primerne prispevke (najkasneje do 25. julija). Skrbite tudi za agitacijo in

zabiranje inseratov.

## Trbovlje

Zlato poroko sta v nedeljo obhajala na Sv.

Planini Jože in Marija. Za j. c. p. d. Stavca. Jubil-

lantoma je pred poroko izrekel domači župnik

g. Drešar v lepih besedah fastitko. Slavnosti je

prisostvovalo lepo iztežljnikov in domačov,

ki so se kar čudili starčkom, ka sta še tako

trdna in zdrava. Imela sta 12 otrok, od katerih jih živi se pet. Se na mnoga leta!

## Šoštanj

Osebna vest. Naš rojek g. Lamore Šoštanj

novomašnik, je imenovan za kaplana k Sv. Tro-

jicu v Halozah. G. Lampretu želimo ob priliku,

# Dnevna kronika

II. polletje 1931

samo pričeli včeraj tudi pri »Slovencu«. To velja posebno za one p. n. naročnike našega lista, ki jim je s 30. junijem potekla naročnina.

Današnji celotni poštni nakladi prilagamo poštne položnice za obnovitev naročnine. Vljudno prosimo vse p. n. dosedanje naročnike, da nam ostanejo zvesti tudi v drugem polletju in nam čimprej dopošljeno vsaj delno plačilo na račun novega mestra.

Obenem pa najljudneje vabimo vse somišljenike, katerih imena se pogrešamo v krogu naših stalnih naročnikov, da se vsaj z nakazilom 25 Din kot enomesecno naročnino priglase kot novi naročniki. Na željo se naš dnevnik radevolje pošilja nekaj dni brezplačno na ogled.

## Slomškova družba

Zborovanje in občni zbor na Brezjah.

V ponedeljek popoldne in zvečer prihod na Brezje.

V torek dopoldne od 9 do 10 predavanje tovariša Kornelija Igliča: Učiteljevo življenje v luči vere. Ob 10 sv. maši. Po sv. maši predavanje profesorja dr. Sarabona: Gospodarsko-kulturni pogoji Jugoslavije. Popoldne skupno kosilo, popoldne izleti.

V sredo: od 9 do 10 predavanje Kristine Hafnerjeve: Drugi obraz feminizma. Ob 10 cerkveni govor dr. Rania: Katoliška akcija in katoliška inteligence. Ob pol 11 sv. maši, ob 11 predavanje prosv. inspektorja dr. Fr. Kotnika: Temelji nacionale vzgoje. Po predavanju občni zbor z običajnimi poročili. Skupno kosilo, eventualni izleti, odhod.

K obilni udeležbi vabi odbor vse člane in počlanje vpljane goste.

— Za osvezenje krvi pihte skozi nekaj dni vsak dan zjutraj čašo naravne >Franz-Josef< grenčice! Po mnogih zdravnikih predpisana >Franz-Josef<-voda urejuje delovanje črev, krepi želodec, zboljuje kri, pomirja živec in povzroči tako splošno dober počutek in jasno glavo. >Franz-Josef<-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in v specerijskih trgovinah.

## Koledar

Cetrtek, 2. julija: Obiskovanje Marije Device.

## Osebne vesti

— Uredniška vest. Glavni urednik »Slovenca« g. dr. I. Abčić je nastopil dopust.

— Instaliran je bil 1. julija na župnijo Raka g. Martin Bukovec, kapelan v Mirni peči.

— Diplomiral je na juridični fakulteti v Ljubljani gospod Leopold Vider. Čestitamo!

— Promocija. Na zagrebški univerzi je dne 30. junija promoviral za doktora agronomije inž. agronom g. Karel Vrečko, profesor srednje kmetijske šole v Valjevu in sin g. Jakoba Vrečka, inspektor poštne hranilnice v p. Novi g. doktor bo tekmoval na Jurijevem dne 2. septembra.

— Vojaska napredovanja. Napredovali so med drugimi v čin podporočnika inženierski načelnik Hugo Folmajer, števši od 10. marca 1924 v čin rezervnega kap. I razr. peh. kap. II. razr. Slavko Jakovec, v čin rez. kap. II. razr. peh. poročnik Ivo Tomec in Aleksander Ostrogonec, inženierski poročnik Ignac Olševski, sanitetski poročnik dr. Marko Bašić; v čin rez. poročnika peh. podporočniki Martin Košuta, Rudolf Komauer, Franjo Bleš in Slavko Veselič v veterinarski podporočnički Jakob Burbach; števši od 23. marca 1925 v čin rez. kap. I. razr. topniški kap. II. razr. Maks Morič, v čin rez. poročnika peh. podporočnika dr. Karol Helib in Anton Korčmarč; števši od 21. maja 1926 v čin rez. poročnika peh. podporočnik Stanislav Svetek v topniški podporočnik Friderik Tomasek; števši od 6. septembra 1926 v čin rez. kap. II. razr. peh. poročnik Janko Melavec, sanitetski poročnik dr. Fran Krajačić in sodni poročnik Vojislav Vujanec; števši od 1. marca 1927 v čin rez. poročnika peh. podporočnik Dragotin Dužanec; števši od 17. decembra 1927 v čin rez. kap. I. razr. peh. kap. II. razr. Branko Galer, Josip Sever, dr. Dragotin Škapina, dr. Matko Heric in Ivo Lesič, topniški kap. II. razr. Stanko Hladnik, Oto Urban in Dragotin Grau in sanitetski kap. II. razr. dr. Leo Trauner, v čin rez. poročnika peh. podporočnika Marijan Kolenc in Henrik Miler; števši od 28. junija 1928 v čin rez. kap. I. razr. peh. kap. II. razr. Vladimir Grahli in sanitetski kap. II. razr. dr. Oton Laris, v čin rez. kap. II. razr. peh. poročniki Aleksander Koprevec, Joža Zavrsnik, Joža Paskulin, Franjo Šimec, Anton Žerjal, Ivan Veselko, Ivan Vilhar in dr. Anton Kajfež, inženierski poročnika Hugo Sel in Josip Vedenič ter intendantski poročnik Josip Riboli, v čin rez. poročnika peh. podporočnik Koloman Singer; števši od 17. decembra 1928 v čin rez. poročnika peh. podporočniki Filip Stanberger, Domicijan Serajnik, Ivan Zupančič, Hinko Kon, Maks Pirc, Cvetko Krebelj in Ivan Šteger ter topniški podporočnik Ludvik Šturm; števši od 15. avgusta 1929 v čin rez. kap. I. razr. san. kap. II. razr. dr. Franjo Kogoj, dr. Valter Rukavina in dr. Branko Koščica ter veterinarski kap. II. razr. Franjo Kojdel, v čin rez. kap. II. razr. peh. poročniki Ivan Hrček, Stanislav Zagor, Josip Rugol, Ivan Plevnik in Fedor Frajdenrajb; števši od 17. decembra 1929 v čin rez. kap. I. razr. peh. kap. II. razr. Josip Terpin in Dragotin Balčić, konjeniški kap. II. razr. Rudolf Erenfajnd in sanitetski kap. II. razr. dr. Josip Mika; števši od 11. aprila 1930 v čin rez. poročnika peh. podporočniki Franc Ingljič, Maks Sajko, Franc Petrač, Friderik Cernej, Vilko Frankel, Dragotin Frankel in Ivan Dedi ter konjeniška podporočnika Roland Supanc in Julij Glazer.

— Izpit so napravili za čin aktivnega peh. majorja kapetani I. razr. Zvonimir Župančič, Lojze Kumer, Dragotin Štencel in Branko Pihak; za čin akt. inženierskega majorja kap. I. razr. Dragotin Kober; za čin akt. orožniškega majorja kap. I. razr. Božidar Lopatič in za akt. nižjega voj. tehničnega uradnika II. razr. zrakoplovno tehnične stroke nižji voj. teh. uradnik III. razr. Ivan Pupis.

## Pozvedovanja

Fotografski postavki se je našel blizu Prešernove koče na Stolu. Dobiti se: Ljubljana. Pred priljami 23. priljice.

— Zgemanje v Vratih. Turiste in prijatelje platin opozarjam, da je v nedeljo na praznik sv. Cirila in Metoda zgemanje v Vratih. V kapelici slovenskih blagovestnikov bosta dve sv. maši. Prva zgodaj zjutraj za turiste, ki bodo šli na Triglav, druga ob 11 dopoldne.

— Banovinska skupščina UJU. se vrši dne 2., 3. in 4. julija 1931 v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

— Ustanovni občni zbor krajevne protituberkulozne lige v Kamniku se vrši dne 5. julija ob 10. dop. v Narodni Čitalnici s sporedom: 1. Počelo pripravljalnega odbora in čitanje odobrenih pravil. 2. Volitev predsednika upravnega odbora in dveh pregledovalcev računov. 3. Volitev delegatov za glavno letno skupščino protituberkulozne lige. 4. Določitev članarine. 5. Sestava letnega proračuna. 6. Raznoterosti. Za pripravljalni odbor: predsednik dr. Ogrin.



Tako morate jemati solnčne in zračne kopelji!

Pred solnčenjem, toda ne z mokrim telesom, nadrgnite se temeljito s

## NIVEA-CREME NIVEA-ULJE

(olie za kožo in masaže)

Obajo vsebuje - čisto svoje vrste - enocerit sestavino za neko kožo obobe zmanjšanje nevarnosti solnčevic, obajo noče omilje poči tudi ako je nebo občutno. Nivea creme Vas oljata pri vročini. Nivea-olie Vas varuje ob slabem vremenu pred bladem in s tem tudi pred prehladom. Zato morete tudi v času neprjetnih dni izpostaviti svoje telo svetlobi, vraku in vodi.

Nivea creme Dne 2. do Dne 22. Nivea olje Dne 25. - Dne 35. -

Proizvaja: Jugs. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. j., MARIBOR, Gregorčičeva ulica št. 24.

## Maribor

— Iz častniške službe. V čin kapetana druga razreda so napredovali slednji mariborski poročniki: Trifun Naumović, Matija Simonović in Nikola Knežević. Čestitamo!

— V Slivnici pri Mariboru bo v nedeljo, dne 5. t. m., svečano odprtite spomenika padlim vojakom. Lepo svečanost, pri kateri sodeluje tudi mariborska Katoliška mladina, se bodo udeležili tudi Mariborčani v častnem številu. Odprtite se bo izvršilo po pozni maši, ki jo daruje prof. Živortnik iz Maribora.

— Krščanska ženska zveza naznana vsem članicam, ki bi se udeležili romanja k Sv. Trojici, da se isto vrši dne 19. julija in ne kakor je bilo zadnjih objavljeno dne 12. julija. Udeleženci, ki bi se radi peljali, naj se zglašijo čimprej, najpozneje pa do 5. julija v pisarni Krščanske ženske zveze, ki je odprtia vsake najkasneje do sobote opoldne.

— Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani so se 24. junija zaključili učiteljski diplomični izpit, katerim je predsedoval kot ministriški odposlanec g. Aleksander Marič, inspektor min. prosv. v p. K izpitu se je prijavilo vseh 68 učenc običajnega razredov in dve kontrakueltni učiteljici, ki jima je ministrstvo prosvetne dovolilo poslati na telesno delo. Rad boleznih je ena kandidatka izpit prekinila, izpit pa je opravilo 56 kandidat, 12 jih mora v septembriku enega ali več predmetov izpit ponoviti in ena je bila odklonjena na eno leto. Izpitovo je opravljeno v avtomobilskem diplomskem izpitu so prejele: Akički Ljubmila, Arko Marija, Baršič Jelena, Cirk Zdenka, Certanec Ana, Dolanc Ana, Dougan Ana, Engelmann Milena, Erker Gabrela, Feldin Margareta, Fello Stefanija, Gaber Alenčica, Gajsek Nada, Gril Celestina, Hamersak Pavla, Huth Ana, Jordan Nada, Kostelic Rozalija, Kaus Frida, Kavčič Antonija, Kladnik Evgenija, Lavrič Bogomila, Lisac Danica, Malovrh Jožeta, Mantuani Marija, Marin Karolina, Mazgrov Magdalena, Mavec Angela, Medved Stanislava, Mlakr Vida, Ravnikar Ana, Rožman Frančiška, Schiller Zdenka, Silvester Vladislava, Smrečnik Blanka, Stres Vera, Stupica Stanislava, Swoboda Alma, Segar Ana, Šentjurc Jožeta, Setina Bogomira, Širk Vilma, Tič Matilda, Turk Ida, Urbančič Rozalija, Veber Božena, Velepič Milana, Verbič Anuša, Vodeb Vera, Vrhovec Kristina, Vrtačnik Milka, Wittner Stefanija, Zabovnik Emilia, Zornada Romana, Zvanut Silvestra in Gombač-Torkar Franca.

— Duhovne vaje za dekleta v Lichtenhurnovem zavodu v Ljubljani. Lichtenhurnov zavod v Ljubljani, ki ga vodijo usmiljene sestre sv. Vincencija Pavelskega, priredil letos v avgustu 3 dnevnne oddeljene (zaprite) duhovne vaje za dekleta. Duhovne vaje se bodo pričele v petek 14. avgusta ob 6 zvečer in bodo trajale do torka 18. avgusta zjutraj. Te dni smo zbrali zato, da se bodo kmetiška in delavska dekleta lažje odtrgala od svojega dela in mogle pa dom nemoteno v miru in tihoti posvetiti svoji duhovni prenovitvi in poglobitvi. Vsa oskrba (stanovanje in hrana) bo v zavodu za nizko odskodnino 100 Din za vse dni. Iskrkeno vabljene in dobrodošle so zlasti dekleta z dežele. Poročite to lepo priliko, ki se vam letos prvikrat nuditi, in prijavite svojo udeležbo po dopisnicu vsaj do 15. julija na naslov: Vodstvo Lichtenhurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg. Pripravite tudi svoj naslov. V zavodu dobiti tudi vso morebitna potrebitna pojasnila. — Duhovne vaje se bodo vršile samo za one udeleženke, ki bodo v zavodu stanovalne.

— Udržanje jugoslovenskih rudarskih in topilinskih inženjerjev ima glavno skupščino v Ljubljani dne 5. julija 1931 ob 9 dopoldne v prostorih U. I. I. A. Kongresni trg 1. II. nadst. — Odbor.

— V Škofji Loki bodo v uršlinskem samostanu duhovne vaje za učiteljice od torka po Vel. Šmarunu zvečer do sobote zjutraj (18. do 22. avg.). Vodil jih bo g. dr. Joža Pogačnik.

— Zdravljenje vojnih invalidov v Toplicah pri Novem mestu se prične 7. julija 1931 za vse upravljene vojne invalide na teritoriju Dravskih banovin. Zdravljenje obsegata radioelektrične kopeli, po potrebi tudi mehanoterapijo ter za ves čas zdravljenja popolno brezplačno oskrbo v invalidskem domu v Toplicah. Pravico do brezplačnega zdravljenja na osnovi člena 16. in 113. invalidskega zakona imajo vojni invalidi, ki so po mnenju uradnega zdravnika takoj zdravljenje potrebljajo. In sicer vojni invalidi od I. do VI. skupine za vse bolezni, vojni invalidi VII., VIII. in IX. skupine pa le za bolezni, ki so v vzročni zvezi s priznano invalidsko hibo. Vsa potrebitna pojasnila prejemajo invalidi pri okrajnih in mestnih načelstvih, pri županstvih in pri vseh krajinskih odborih Udržanja vojnih invalidov. Priporoča se, da vsak invalid v prošnji označi čas, kdaj želi biti vpoklican, ter se vpoklici tudi točno označi.

— Odstrel divje koze. Izkušen lovec prosi za odstrel divje koze. Ponudbe na upravo Slovencu

— Neznan utopljenec. Drava je v občini Brstje pri Ptuju naplavila neznanega utopljenca. Utopljenec je izvršil najbrž samoumr. Je star 40 do 50 let, srednje visoke postave, rjavib, kratkih las, ob krajih že male sivib, brez brk. Imel je gornjo suknjo šlajerske noše in slabo, starinsko denarnico z 10 Din, dalje dva ključa in ozek žalni trak na rokavu. Bil je pokojan na tamkajšnjem pokopališču, njegove predmete pa je shranilo ptujsko orožništvo. Temu naj piše, kdor bi kaj vedel, kdo je utopljenec.

— Missale Romanum najden. Dne 15. junija je bil v dolenskem vlaču št. 9212 najden preročen Missale Romanum, najmanjje izdaje. Kdo ga je izgubil, ga dobi v pisarni skof. ordinariata v Ljubljani.

— Tatvina kolesa. V noči 28. junija je bilo izpred gostilne J. Smeh v Mestniju ukradeno kolo znamke „Ankers“ in nosi številko 1565. Kdo bi kaj zvedel o tem kolesu, se naproša, da poroča lastnik Jos. Grilic, posestnik, Grilice, pošta: Pedpat.

— Tatvina kolesa. V noči 28. junija je bilo izpred gostilne J. Smeh v Mestniju ukradeno kolo znamke „Ankers“ in nosi številko 1565. Kdo bi kaj zvedel o tem kolesu, se naproša, da poroča lastnik Jos. Grilic, posestnik, Grilice, pošta: Pedpat.

— Jugoslavski kajigorni se dobija knjiga Dr. Dragiča: Pomoč novorojenčku in dojenčku. — Pravila za kopanje, solnčenje in zračenje. — Obe knjigi toplo priporočamo.

## Novo mesto

Občni zbor Strelške družine. Zgledu Ljubljane in Maribora, kjer se siri strelško gibanje v zadovoljstvo vseh onih, katerim je ta vileski sport priljubljen, sledi tudi dolenska metropola. Ta ideja se pri vseh slojih novomeškega prebivalstva globoko ukoreninila. Posebno se zanimalo za interesira naša šolska mladina, tako v mestu kot na dedeli, posebno v bližnji okolici. Vprašanje strelšča je po zaslugu županov Novega mesta in Smihela-Slopič in. Jalena ugodno rešeno. Volutne nove uprave strelške družine se bodo vrstile dne 5. julija t. l. ob 10 v sejni dvorani mestne občine na rednem občnem zboru. Zeleti bi bilo, da se lega občnega zboru udeleži vsi dosednji članji strelške družine, kakor tudi vsi prijatelji strelškega sporta.

Elektrifikacija. Škodove tvornice so stavile mestni občini ponudbo za postavitev električne centrale na Dvoru pri Žužemberku, ter izdelale in predložile tozadne načrte in proračun, ki izk

# Univerzitetno mesto v Parizu

Apostolat miru je lepa naloga mladine, zmožne zanosa za velike ideale, zmožna elana, ki ne išče koristi; je naloga mladine, ki je bogata izkušenj prejšnjih generacij. Mladine vseh dežel. Samo mladina bo premotila nasprotja, predsodke, sovraštvo med narodi in napravila konec medsebojnemu klanju, ki je onečaščalo stoletja do današnjega dne. Toda v ta namen se mora mladina predvsem sama med seboj spoznati, zbljižati. Dati mladini to možnost — je namen univerzitetnega mesta v Parizu.

so mnogi drugi že v delu: Velika Britanija (150 sob), waleški princ je prisostvoval položiti temeljnega kamna. — Švedska (40 sob). Prince Evgen švedski je prisostvoval položanju temeljnega kamna; minister v Parizu, grof Ehernsvaerd je dal pobudo za zgraditev. — Holandska (100 sob). — Španija (150 sob), delo vlade same; bivši kralj Alfonso XIII. je sam izbral prostor. — Danska (40 sob). — Kuba (70 sob). — Monaco (50 sob). — Grška (50 sob). — Kolegij francoskih provinc (320 sob), zamisel je sprožil Amerikanec, rojen



Indo-chijski dijaški dom v pariškem univerzitetnem mestu.

Znano je, da je to mesto ustvarilo nepredvideno srečanje dveh mož: inteligentnega muceena Emila Deutscha (de la Meurthe), pripravljenega posvetiti deset milijonov frankov za zgradbo, kjer bi lahko bivalo do 300 mladih ljudi — študentov, ne da bi jim bilo treba trpeti zaradi preobremenjenosti, zaradi skrb za vsakdanje življenja — in francoskega pravstvenega ministra A. Honnorata, kateri je zajel takoj velike vidike, ki jih je nudila čudovita velikodusnost. Zakaj ne bi ta ustanova bila matica širšega, matica mednarodnega mesta akademikov s številnimi ustanovami, individualnimi, toda vezanimi v harmonično skupnost?

In tako je rastlo delo neumornega stvaritelja: vlada, province, mesta, posamezniki — so tekmovali v radodarnosti. Država in mesto Pariz podpirata bodoče »mesto«, dala sta mu ozemlje, ki leži ob južni meji prestolnice in ki bo po daturi Davida Weila kmalu doseglo 40 hektarov, na katerih bodo razdeljene stanovanjske stavbe, parki in vrtovi, sportni prostori. Konstrukcija velike linije podzem. železnice (Métropolitain) bo spojila latinsko četrtni in četrti velikih šol z mestom številnih tisočev prebivalcev — študentov.

Zadovoljimo se sedaj z zgovornostjo kraljice. Prvi ustanovni Deutsch (de la Meurthe), otvorjeni v letu 1924, sledi v 1926. prva inozemska ustanova, kanadski kolegij, delo iniciativa Philippa Roya, ministra Kanade v Parizu, združenega z velikodusnostjo senatorja J. M. Wilsona; waleški princ sam jo otvoril. Leto kasneje se dvigne belgijski kolegij na podlagi širokogrudnosti g. in ge. Biermans-Lapôtre; princ Leopold prisostvuje otvoritveni svečanosti. V letu 1928. so postavili oba argentinska kolegija, ustvarjena po vlasti južno-ameriške republike in g. O. S. Beinbergu. V letu 1929. japonski kolegij, plod velikodusnosti g. g. Satsuma, očeta in sina. Nato kolegij Narodnega agronomskega instituta, kolegij Indo-Kine, ustvarjen po g. Fontaineu, oni Združenih držav, delo iniciative g. in ge. Homer-Gage. Armenski kolegij, čigar gradbene stroške je kril z darom Boghos-Nubar paša. Mesto steje danes 1235 sob.

Toda če je začetek lep, je vendar samo začetek. Poleg gotovih in naseljenih kolegijev,

Alzačan, Murry Guggenheim, »kralj usnja Zdržuženih držav«. — V treh letih bo študentom na razpolago skupno 2500 sob.

Zgled miče, in tako bodo jutri mnogi drugi načrti resničnost; mesto bo sprejelo v svojo sredo še druge goste: Norvežane, Poljake, Romune, Svecarje, Čehe in Slovake, Braziljance, akademike Venezuela, Peruvije. K temu idealnemu delu ne prispevajo le ma-



Andreé Comiau, uračnik francoskega urada za šifre, ki so ga zaprli, ker je baje borznim spekulantom izdal tajne brzjavke.

gnati bank, trgovine in industrije; kakor lahko osnujete posteljo v bolnišnici, lahko osnujete sobo za nov kolegij univerzitetnega mesta. To metodo so izrabile province, trgovske zbornice, transportna društva, kreditna podjetja, privatniki (tuje in Francozi), celo države kakor Irška...

Povedali so mi v Parizu, da je v kolegiju provinc kupila tudi Slovenija dve sobi; vsekakor naši javnosti banovina ni ničesar sporočila, to bi ji lahko očitali. A merodajni faktorji so dokazali s tem dejanjem zmisel za veliko in idealno delo in jih moremo k temu le čestitati.

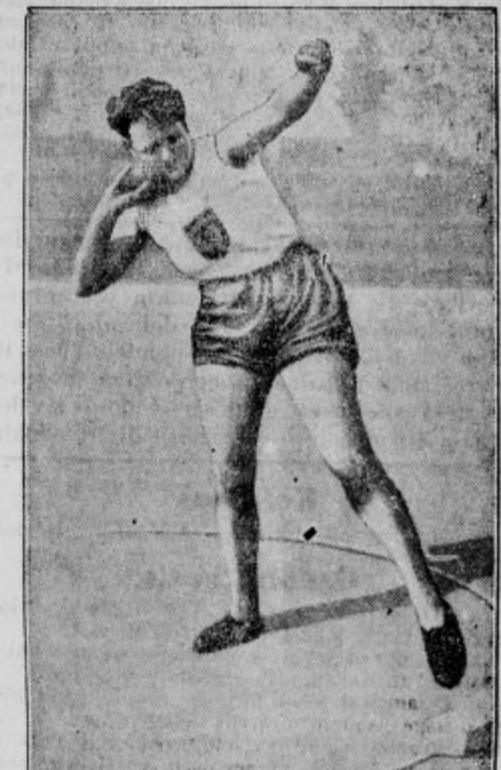
V teh »kolegijih«, ki so začrtani in omih, kateri so že gotovi, je ena nevarnosti: da študenti ene narodnosti ne bi ostali združeni le med seboj in da se vsled tega svrha — mednarodno zbljanje akademikov — ne bi dosegla. Se ena neobhodno potrebna naloga



Grad Hubertusstock v berlinski okolini, lovski dvorec pruskega ministrskega predsednika, kjer bodo nastanili angleške ministre za »konec tedna«, ko vrnejo nemški obisk.

## Post in Gatty zopet v Ameriki

Dne 30. junija sta odletela Post in Gatty iz Fairbanksa proti Edmondtonu v Kanadi, do katerega znaša razdalja 1500 milj. To je bila predzadnja etapa na njunem poletu okrog sveta. Od tam jima je preostalo samo še približno 2000 milj do njunega izhodišča v Newyorku. Vsega sta preleta 16.500 milj, in to v desetih dneh. Zaslužila sta nagrado 20.000 dolarjev, kar za tako podjetje ni bogekaj. V Nomenu sta drzna letalca počivala samo tri ure, v katerem času sta obnovila zaloge kuriva. Njun polet okrog sveta je dolej edinstven čin in vzbuja občudovanje vsega sveta.



Nova svetovna rekord v metanju krogla je postavila gdje. Heublein v francosko-nemških lahko-atletičnih ženskih tekmah v Parizi; dosegla je 12,88 m.

## Požar na pariški kolonialni razstavi

Holandski paviljon na pariški kolonialni razstavi, ki ga je uničil požar, je bil eden najlepših in najzanimivejših. Ogenj je uničil nenadomestljive dragocenosti in redkosti. Tu so bile nagradene redke starine in umetnine, med drugim zbirke Batavijske kolonialne družbe, ki niso imele para, potem uno-



Holandski paviljon na kolonialni razstavi v Parizu, ki ga je uničil požar.

goščevilni predmeti iz Leydenškega etnografskega muzeja, ki so bili stari do 2000 let in čez. Stvarno škodo cenijo na 70–80 milijonov frankov. Cloveških žrtev na srečo ni bilo. 50 domačinov, ki so spali v paviljonu, so v zadnjem hipu rešili. Komisar holandskega oddelka si je rešil življenje s skokom skozi okno.

## Ne zavreči - raje darujte!

Prodajalci sadja in zelenjave na dunajskem »Naschmarkt« imajo navado, da vse sadje in zelenjavo, ki je v nevarnosti, da se pokvari, darujejo hiralnic, ki sama z vozom pošlje po blago. To je pač posnevanja vredno! Koliko blaga se pokvari in zavrže na zelenjadnem in sadnem trgu, koliko tudi mesarjem, ki bi se dalo prejšnji dan še rešiti, ne za lastno gmočno korist, pa za dobradelo. Dunajski zgled naj bi nasel posnemalcev tudi pri nas!

»Ze tretji teden gledam ta vozeli na mojem žepnem robu, a še vedno ne vem, kaj sem se prav za prav bal pozabiti?« — »Najbrž ste pozabili robec dati perici?«



Ce je ravnatelj na dopustu...



Izgredi na berlinski univerzi: policija pred vrati; zgornji rektor prof. dr. Deissmann. — Zaradi hudi spopadov med narodno-socialističnimi in levicarskimi dijaki so univerzo izpraznili in za dva dni zaprli.

# Zunanja trgovina v maju 1931

Pravkar so objavljeni podatki o naši zunanji trgovini v mesecu maju. Uvoz je znašal 539.5 milij. Din, izvoz pa 376.9 milij. Din. V primeru z majem pretekloga leta je uvoz padel po teži za najmanj 30.2%, po vrednosti pa za 35.3%. Istočasno je izvoz padel po teži za 26.7%, po vrednosti pa za 30.5%. Zaradi večjega zmanjšanja uvoza, kakor izvoza, se je tudi pasivnost naše zunanje trgovine zmanjšala. V mesecu maju je znašala 16.6 milij. Din, v maju lani 69.9 milij. Din, v aprilu letos pa 31.9 milij. Din. Vendar to zmanjšanje deficitu se ne pomeni izboljšanja zunanje trgovine, ker je treba ugotoviti, da je obseg znano manjši, kakor lani.

Glavnii predmeti našega uvoza so bili v mesecu maju naslednji (v oklepajih podatki za april: vsi v milij. Din): bombaz sirov 9.3 (6.4), predivo 22.5 (27.9), tkanine 26.8 (36), razni popolnoma izdelani predmeti iz železa 22.8 (26.6), volna sirova 5.6 (5.5), predivo 5.2 (5.1), tkanine 10.7 (16.3), svileni predivo 5.4 (6.00), tkanine 8.4 (7.9), sirova nafta 5.7 (9.7), kože domačih živali, nepredelane 12.3 (16.3), kava 8.8 (5.00), premog 9.4 (12.5), stroji in aparati 31.3 (20.2), elektrotehnične tvarine 12.5 (13.1), prevozna sredstva 15.8 (9.0).

Glavnii predmeti našega izvoza so bili sledi: koruza 27.2 (37.2), vino 3.1 (4.9), konopija 6.3 (8.5), konji 4.7 (6.1), goveda 18.7 (22.9), prašiči 16 (17.8), drobnica 3.8 (2.7), perutnina 7.1 (7.2), sveče meso 8.7 (8.3), jajca 53.7 (73.9), drva 4 (3), stavni les 66.1 (64.5) brastovi zeleni pragovi 9.3 (7.3), bukovi 7.3 (5.1), ekstrakti za strojenje

5.7 (4.6), cement 13.4 (14.7), svinec 2.4 (3.4), baker 30.2 (38.6), rude in zemlja 25.9 (23.4).

V posameznih mesecih t. l. se je naša zunanja trgovina razvila sledete (v milij. Din):

	Uvoz	Izvoz	
	1931	1930	
	1931	1930	
januar	410.3	560.9	384.1
februar	388.3	521.1	333.1
mars	543.2	658.5	441.9
aprill	461.6	624.5	429.5
maj	393.5	608.5	376.9
			542.5

Skupni rezultati naše zunanje trgovine v prvih 5 mesecih so bili sledete:

Uvoz	1931	440.000 ton	2.196.9 milij. Din
Izvoz	1931	1.361.000 ton	1.965.5 milij. Din
	1930	2.019.000 ton	2.854.3 milij. Din

Primerjava podatkov za prvi 5 mesec leta kaže, da je uvoz po količini padel za 24.3%, po vrednosti pa za 26.1%. V še večji meri pa je padel izvoz, ki beleži po količini za 32.6% manj, po vrednosti celo za 31.15% manjše rezultate kakor lani. Iz teh podatkov je razvidno, da je vrednost zaradi padca cen bolj nazadovala, kakor pa količina. V splošnem pa ti podatki povedo, da se tudi v naši zunanji trgovini opaža gospodarska kriza.

## Vrednostni papirji

Danes je bila tendenca za državne papirje čvrstejsa. Posebno se je učvrstila vojna škoda, dokler so drugi državni papirji bili le malo čvrsteji. 7% Bler. posojilo pa je celo popustilo. Promet je bil znatnejši kakor včeraj. Bančni papirji so bili danes živahnješi. Tecaji so ostali v glavnem neizpremenjeni. Edino Union banka je nazadovala na 103, dočim se je Praštediona učvrstila na 955 in 965. Promet je bil velik večji kakor včeraj. Industrijski papirji so ostali neizpremenjeni. Do zaključka je prišlo le v delnicah osijske Sečerane. Po neizpremenjenem tečaju pa do 250. Med paroplovimi družbami je bila vrsta Dubrovačka in je bila zaključena po 330.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 91 bl., 7% Bler. pos. 81 bl., Celjska pos. 150 d., Ljublj. kred. 120 d., Praštediona 950 d., Kred. zavod 195 d., Veče 120 d., Stavna 40 d., Ruše 145 d.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 85.50 bl., agrarji 40 d. vojna škoda ar. 394–397, kasa 394–396 (393, 396), 7. 394–398 (395), 12. 397–403 (398), 8% Bler. pos. 90.50–91.50, 7% Bler. pos. ar. 80.25–80.50 (80.25), kasa 80 d. 7% pos. Drž. hip. b. 80.50–81. 6% begl. obv. 61–62 (61, 61.50).

Zagreb. Bančne deln.: Hrvatska 50–60, Katolička 33–39, Poljo 53–55, Kreditna 121–126, Union 163–165 (163), Jug 67–68 (67, 67.50), Lj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna 6300–7000, Obrtna 39 d., Praštediona 955–965 (955, 960), Srbska 190–192 (191), Zemaljska 119–120 (120). — Industrijske delnice: Nar. sum. 13 d. Guttmann 110–120, Slavonija: Nar. sum. 13 d. Danica 55–70, Pivara Sar. 210 bl., Drava 235 d., Sečerana Osiek 245–255 (250), Brod. vag. 62 bl., Veče 120 d., Isis 44–46, Ragusea 315–360 (330), Jadr. Plov. 530 bl., Trboveljska 255–267.

Belgrad. Narodna banka 0.500 d. 7% inv. pos. 84.50–86 (25.000), agrari 47 d. vojna škoda 391–392 (1400 kom.), 7. 393.50–394.50 (200 kom.), 8. 395–396 (300 kom.), 9. 397 (300 kom.), 11. 397–398 (200 kom.), begl. obv. 63–65 (120.000), 7% Bler. pos. 80 (10.000 dol.), 7% pos. Drž. hip. banke 81 bl.

Dunaj. Don. sav. jadr. 92.30, Wiener Bankverein 15, Escomptiges. 150, Zivno 81.40, Alpine 16.30, Trboveljska 32.25, Leykam 2.40, Rima Muranija 50.

Notacije državnih papirjev v inozemstvu: London: 7% Bler. pos. 79.50–80, Newyork 8% Bler. pos. 90–91, 7% Bler. pos. 79–80.

## Zitni trg

Zitni trg je za enkrat v negotovosti, pričakujejo pa, da bo za objavo cen Privilegirane izvozne družbe prišlo do razčiščenja. Današnje cene so antrgu sledete: za staro pšenico zahtevajo 195, za novo 175–190 po kakovosti, ki pa je letos zelo različna. Hektoiliterska teža znaša letos 72–80 kg. Koruza stane 97.50 do 100 Din po postaji.

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 1 vagou, koruza 3 vag, moka 6 vag, otrobi 4 vag. Tendenca neizpremenjena.

Budimpešta. Tendenca slabša, promet miren. Koruza: jul. 13.35–13.40, zaklj. avg. 13.46–13.48, zaklj. 13.46–13.47, maj 11.56–11.65, zaklj. 11.63–11.65.

## Zivina

Ljubljanski sejem 1. julija 1931. Dogon je bil naslednji (v oklepajih število prodanih glav): 203

konji (25), 88 (44) volov, 66 (35) krav, 22 (15) telet in 221 (138) prašičkov za rejo. Cene so ostale neizpremenjene kakor sledi: voli I. 7.50, II. 6.50, III. 6; krave debele 4.50–6, klobasice 2.50–4, teleta 8–10 (vse v Din za kg žive teže), konji 300–500 Din, prašički za rejo 6–12 tednov stari 120–150 Din za komad.

Mariborski sejem 30. junija 1931. Pragnani je bilo 8 konj, 18 bikov, 129 volov, 207 krav in 221 telet, skupaj 384 komadov. Cene so bile sledete (vse za kg žive teže): debele voli od 5.25–7.50 Din, poldebeli voli 4.4–4.75, plemenki voli 3–3.50, biki za klanje 4.50–5, klanne krave debele 3.50–5, plemenke krave 3.25–3.25, krave za klobasare 1.75–2.50, molzne krave 3.50–3.75, mlada živina 5–7.50, teleta 6–7. Prodanih je bilo 257 konj, od teh za izvoz v Avstrijo 28 kon. — Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg Din 16–18, II. vrste 12–14, meso od bikov, krav in telic 8–10 Din, teleće meso I. vrste 25–35, II. 12–18, svinjsko meso sveže 14–25.

## Primorske vesti

Pred mesecem dni je bil v Južni Istri ubit od tativ neki karabinjer blizu Kanfanara. Po tem dogodku so dobili karabinjerji posebna navodila glede patruliranja. Najbolj zajemljivo je to, da morajo ponoči hoditi v opankah. Tako je zaničevana opanka prišla do uradne veljavje v Italiji.

Prefekt Foschi je po svojem nastopu nove službe v Puli govoril zbranim hierarhom istanske dežele v nedeljo, 14. junija. Povedal je običajnim koritartjem pri ostrih besed "prosil fašističke tajnike in župane, naj ne hodijo v Pulo drug drugač. raje naj pridejo po veda, kaj so koristnega storili... Ce ostane pri tej besedi, se bedo obiski skrili na nič..."

Ob veliki cesti je tabla s črkami A. A. S. S. (avtonomna cesta, uprava). Neči popotnik je pršal delavca, ki je tam zrazen tolkel grušč, kaj pomenijo te črke. Mež hiter pojasnil: "Andemo avanti senza soldi."

Davčni uradi v Italiji pripravljajo novo občutno zvišanje raznih davčev. Pricakuje se, da zvišanje pride v veljavco z oktobrom. Tudi jo je oziroma na gospodarske razmere nov dokaz, da je režim intelektualno, moralno in finančno izčrpán.

Novi istriški prefekt je razposlal cerkevnim predstavnostvom citočnico, kjer zahteva, da v 14 dneh pošljajo prefekturi proračun za prihodnje računske leto, če ne jim pošlje uradnika na njihove stroške, da jim naredi proračun. Male podružne cerkvice imajo ponavljajški par let izdatek za metlo, par sveč. ali konope za zvon: kaj bodo s proračuni? Nova metla je zdaj prefekt in kaže, da bo draga.

## Radio

### Programi Radio-Ljubljana:

Cetrtek, 2. julija: 12.15 Plošče (Slow. pesni, plesna glasba) — 12.45 Dnevne vesti — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Drago Ulag: Gimnastične vaje — 20.00 Jože Premrov: Ustanovitev ljubljanske škofije — 20.30 Orgle-solo, igra proti Rančigaj — 21.00 Prenos z Bledu — 23.00 Čas dnevne vesti.

Petak, 3. julija: 11.45 Prof. N. Kuret: O bistvu in organizaciji solskega radia — 12.15 Plošče (Pevske točke, dunajska glasba) — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Gospodinjska ura, gdč. C. Krekova — 20.00 Ing. Ciril Jeglič: Vrtnarstvo — 20.30 Preno iz Belgrada.

### Drugi programi:

Petak, 3. julija:

Belgrad: 12.45 Plošče — 19.00 Koncert radio orkestra — 20.30 Harfe — 21.00 Vokalni koncerti — 21.30 Sonata — Zagreb: 12.30 Plošče 20.30 Belgrad. — Budapest: 12.05 Radio kvarter — 17.30 Vokalni koncert — Dunaj: 20.10 Večer arij in pesmi — 21.15 Kepiet (Beethoven) — 22.00 Večerni koncert — Milan, Torino: 12.00 Pestra gl. — 19.10 Pestra glasba — 21.00 Koncert orkestra — Praga: 19.30 Hoffmannove pripovedke, opera, Odenbach. — Langenberg: 20.00 Večerni koncerti — 22.30 Plesna glasba. — Rim: 17.00 Orkestralni koncert — 21.00 Simfonični koncert. — Berlin: 19.30 »Figrō se ženi«, opera — 23.00 Plesna gl. — Toulouse: 12.45 Simfonični orkester — 19.45 Simfonični orkester — 20.00 Koncert orkestra — 23.30 Simfonični orkester. — Stuttgart, Frenburg: 21.10 Recitacije — 21.40 Koncert — 23.10 Plesna glasba.

Porčila piševo za najine časopise. Egon se očitno nasmejne in si misli: »Porčila, ki jih nihče nikoli bral ne bo. Usedel se je in še sam z nekaj besedami zapisal, kar je čez dan opazoval. Nato je vzel iz omare tok iz berilija, ki se je dal dobro zapreti. Toki so bili prav za namenjeni za manjše količine kisika. Gospoda, sta gotova?« Podala sta mu svoja spisa. Vsak svoj rokopis sta skrbno zaledila v ovoj in ga naslovala na svoj časopis. Egon se je zopet nasmejnil, priložil še svoje zapiske, tok zaprl in ga shranil v omaro. »Zdaj bomo pa spali.« Vsi trije so se zlekni na oblazinjena lla, luč ugasnil, in Egon je kaj kmalu zasiščal, kako njegova lahkomiselna mlada tovariša mirno spila in enakomerno sopeta. On pa je ležal, a ni mogel zatisniti očesa. Raketa je z vedno enako brzino kot strela hitela skozi črni nočni vesmir pod trdinami, srepimi zvezdami proti mesecu.

### 4. POGLAVJE.

Ko je bil slavnostni obed v Cliffhousu končan, gostje se odpreli na vsega. Razstreljali pa so ga retrete. Japonec poslal radio brzojavko, pa ga aretirajo. Sporočila iz vsega sveta. Raketa izginila. Apel je upa na Egonovo rešitev in zamislja nov raketen let. Joe Allister ne da nobene paro več. Irena žrtvuje svoje premoženje in odide z Apelom na Atkinson Peak v Yellowstone parku.

Slavnostna pojedina v Cliffhousu v Frisku se je zavrnila hitrej nego so pričakovali. Ker sta namreč dve glavni osebi: Joe Allister, ki je vso stvar plačal, in pilot Egon Helmstatter pred velikim obedom tako hitro odpotovala, niso bili gostje nič kaj prav razpo-

loženi. Vsi zborovalci so se kar čudili, da se jih je po odhodu glavnih oseb polastil čuden nemir in tesnoba. Ko so jim konč

# MotvozGrosuplje



## domači slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.

Zahajavate vzorce in cenike brezplačno

## MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.  
Najmanjši oglas 5 Din. Oglaši nad devet vrstic se računajo više.

Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjam.

### Službe iščejo

**Šivilja za perilo**  
dobro izurjena, išče službo k boljši družini ali v trgovini. Naslov v upravi pod št. 7470.

**Gospodinja**  
z dežele, vajena trgovine, pisar, poslov, kakor tudi gospodinjstva, želi našečenja. Ponudbe na upravi pod »Dekle za vse« št. 7481.

### Službodobe

**Učenka**  
z 2 razr. meščanske šole, sprejme trgovina z živilim, event. s hrano in stanovanjem. Ponudbe na upravi pod »Učenka« št. 7451.

**Delovodja**  
ki je popol. vešč strojno mizarskega dela se rabi. Naslov v upravi lista pod št. 7415.

**Vajenke**  
za mehanično umetno vezenje in predtisk sprejme Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj.

**Kmečko dekle**  
se sprejme za vsa hišna dela, za obdelavo vrta in prodajo zelenjav. Svetič, Gerbičeva ul. 7.

**Krojaški vajenec**  
se sprejme takoj pri Fr. Može, Cesta v Rožno dolino 12, Ljubljana.

**Služkinja**  
prijetna in poštena, ki bi bila voljna opravljati poleg domaćih del, tudi 2 kravi in kuhalj za 3 osebe, se takoj sprejme. Nastopi lahko takoj. Plačilo po dogovoru. Naslov pri upravi pod št. 7478.

**Razpis**  
Mestna elektrarna in vodovod v Brežicah razpisuje službo

**obratovodje**  
ki bi bil obenem monter. Nastop službe 1. septembra 1931. Plača po dogovoru. Prošnje, opremljene s spričevali in osebnimi listinami, je vlagati pri mestni elektrarni v Brežicah (občinski urad) do 15. julija t. l. — Mestna elektrarna in vodovod v Brežicah.

### Razno

**Psiča-dojilja**  
se išče za takoj k malim psičkom, tudi navadna pasma. Odda naj se na naslov: T. Korn, Ljubljana, Poljanska cesta 8.

### Pouk

**Čamernikova šoferska šola**  
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto), Prva oblast, koncesijonirana Prospekt št. 16 zastonj. Pišite pon!

### Stanovanja

2 solidni gospodinčni kršč. mišljena, se sprejmeta na stanovanje. Vrata Tržaška c. 13, trgov.

**Lepa soba**  
separirana, se odda. — Mirje št. 25 II.

### Stanovanje

1 ali 2 sobi, se odda v najem. — Poizve se pri stavb. družbi »Gradidom«, Ljubljana, Sredina 15.

### Sostanovalca

sprejmem po nizki ceni. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7484.

### Stanovanje

stirisobno, soleno, snažno in prijetno, s kopalnico in sobo za službo, se odda s 1. avgustom na Mirju. — Naslov v upravi pod št. 7485.

### Opremljeni sobi

velika in mala, separirana in mirna, s krasnim razgledom, se takoj odzasta v vili: Strelška 26.

### Sobico

opremljeno, s posebnim vhodom in električno razsvetljavo, oddam v Mariboru, Koseskega ul. 15.

### Vnajem

**Poslovni lokal**  
(3 prostori) na prometni točki Ljubljane, primeren za trgovino ali pisarno, se odda v najem z avgustovim terminom. Naslov v upravi pod št. 4965.

### Objave

#### Razpisujemo

nabavo raznih mineralnih olj, tovtne masti in benzina. — Pogoji in podatki za pogodbo na dan 16. julija t. l. se dobijo pod št. 3027 pri Direkciji drž. rudnika Zabukovca.

#### Citajte in širite »Slovenca!«

### Posestva

**Stavne nasvete**  
daje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25/I

### Usnjarijo

s posestvom na Dolenjskem proda Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

### Gostilno

in mesarijo v trgu pri farni cerkvi proda za 150.000 Din Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

### Vodno moč

100 HP, turbino in poslopja proda za 400.000 Din Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

### Kmetski mljin

3 orale posestva in hiša proda Posredovalnica v Mariboru, Sodna ulica 30.

### Gostilno in mesarijo

dobro idočo, v okolici Maribora, s 7 oralov posestva, prodam. Vrata »Slovenca« v Mariboru.

### Sostanovalca

sprejmem po nizki ceni. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7484.

### Stanovanje

stirisobno, soleno, snažno in prijetno, s kopalnico in sobo za službo, se odda s 1. avgustom na Mirju. — Naslov v upravi pod št. 7485.

### Opremljeni sobi

velika in mala, separirana in mirna, s krasnim razgledom, se takoj odzasta v vili: Strelška 26.

### Sobico

opremljeno, s posebnim vhodom in električno razsvetljavo, oddam v Mariboru, Koseskega ul. 15.

### Zaradi starosti

prodajam veliko hišo s hlevom in vrtom, primerno za vsakršno, tudi veliko obrt. Na željo tudi travnik zraven. Naslov v upravi pod št. 7480.

### Naprada

je dobro vpeljana gostilna v prometnem kraju na Gorenjskem. V hiši je tudi lokal za trgovino. Istotam več sodob razne velikosti. — Naslov pove upravi pod št. 7480.

### Damskih pocen naprodaj

pri »Figovcu« v garderobi.

### Spalnice

črešnjeve, zelo poceni na prodaj pri Ivanu Mrhar, Stanežiče, St. Vid nad Lj.

### Pletilni stroj

Valter 8/60 se ugodno

prodaj. Naslov v upravi pod št. 7483.

### Kupimo

#### Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana, Šternburgova ulica 6, II. nadstr.

### Vsakovrstno

### Prodamo

po zelo ugodnih cenah:

ca. 1500 kom. leseni škarf in čebrič z žel. obroči;

ca. 5000 kg lepih jek.

ščikl za uporabljanie kemičnih črnih; močno ko-

pirno stiskalnico; 12 pa-

rov dvokrilnih vrat za

stanovanjske sobe z obo-

ji in ključavnicami vred.

223×63 cm ter 226×77

cm notranje odprtine. —

Naslov v upravi »Slov.«

pod št. 7229.

### Obrt

### Kovčki

za potovanje, ročne tor-

bice, aktovke, listnice,

denarnice, nogometne žo-

ge, nahrbnike, sportne

pasove itd. nuditi v naj-

večji izbi, najnižji ceni,

Ivan Kravos, Maribor,

Aleksandrova 13.

### Prodam

1000 kg suhe črne detelje

po najugodnejši ceni. —

Franc Loboda, Podgora,

p. Dol pri Ljubljani.

### ŽALUJOČI SORODNIKI.

ki je danes zjutraj v starosti 77 let, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek 3. julija ob 9 dopoldne

na škofjeloško pokopališče.

Predragega nam rajnika priporočamo v pobožno molitev.

Škofja Loka, dne 1. julija 1931.

### Fran Höningmann

dekan v pokolu

ki je danes zjutraj v starosti 77 let, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek 3. julija ob 9 dopoldne

na farno pokopališče v Šentjurju.

Nepozabno pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Šentjurje pri Grosupljiju, dne 1. julija 1931.

Anton, soprog: Anton, France, Janez, Rudolf in Alojz, sinovi; Marija por.

Šipelj, Ana por. Šerjak, Jera por. Borštnik, Roza por. Ponikvar, Ivanka por.

Babnik, hčere; Janez, Jože in Rudolf, bratje, in ostalo sorodstvo.

### Marija Goršič roj. Škulj

gostilničarka, trgovka in posestnica v Šentjurju pri Grosupljiju

po domače pri Gričarju

večkrat previdena s svetimi zakramenti, v 71. letu starosti.

Pogreb pokojnice bo v petek 3. julija ob 10 dopoldne na farno pok-

opališče v Šentjurju.

Nepozabno pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Šentjurje pri Grosupljiju, dne 1. julija 1931.

Anton, soprog: Anton, France, Janez, Rudolf in Alojz, sinovi; Marija por.

Šipelj, Ana por. Šerjak, Jera por. Borštnik, Roza por. Ponikvar, Ivanka por.

Babnik, hčere; Janez, Jože in Rudolf, bratje, in ostalo sorodstvo.

### Steklen nastavek